

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, SPALIO - OCTOBER 25, 2007

Vol. XCIV Nr. 208

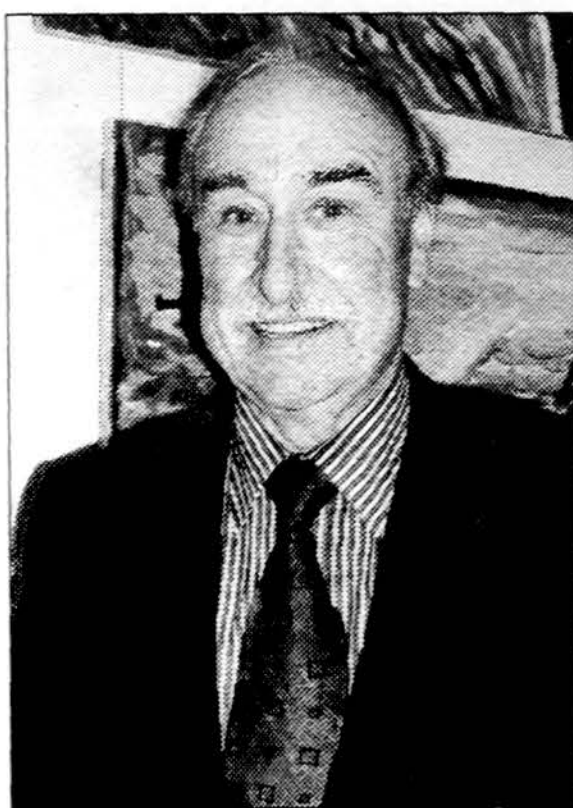
Prezidentui patars du konsultantai

Spalio 24 d., trečiadienį, Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus savo visuomeniniais konsultantais paskyrė JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos reikalų vedėją Lietuvoje Leoną Narbutį ir Biotechnologijos instituto Biotermodinamikos ir vaistų tyrimo laboratorijos vedėją, vyriausiąjį mokslo darbuotoją dr. Daumantą Matulį.

Naujieji visuomeniniai Prezidento konsultantai šalies vadovui talkins sprendžiant užsienyje gyvenančių lietuvių reikalus.

Leonas Narbutis gimė Kaune (1935 m.). Karo metais pasitraukė į Vokietiją, vėliau emigravo į JAV.

Nukelta į 6 psl.

Vienas iš konsultantų Amerikos lietuvis Leonas Narbutis.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose.
- Šv. Jurgio parapijoje iškilmingai paminėtos dvi sukaktys (p. 1, 2). San Francisco Rudens balius (p. 8)
- V. Landsbergis grąžino skolą (p. 4)
- A. Daunoravičius: Turime žinoti, kur esam stiprūs, ir kur — silpni (p. 4)
- Laiškai, nuomonės, komentarai (p. 5)
- Indija prieš 20 metų (18) (p. 9)
- JAV LB Cicero apylinkę aplankė „Draugo“ vyr. redaktorė (p. 10)
- Australijos lietuvių (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.43 LT
1 EUR — 3.45 LT

Sostinės Katedros aikštėje — paroda „Misija Sibiras“. Apie parodą skaitykite 6 psl.

Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

Šv. Jurgio parapijoje iškilmingai paminėtos dvi sukaktys

Teresė Gečienė

Šv. Jurgio parapija, antra seniausioji iš Philadelphia mieste veikiančių trijų lietuvių parapijų, š.m. spalio 14 dieną, sekmadienį, iškilmingai paminėjo dvi reikšmingas sukaktis — 105 metų parapijos įkūrimo ir prel. dr. Juozo Anderlonio 25 metų klebonavimo parapijoje jubiliejų. Vidurdienį atnašaujamos šv. Mišiose, dalyvaujant Philadelphia arkivyskupijos vyskupui pagalbininkui Joseph P. McFadden, tikinčiaisiais užpildytoje bažnyčioje

prisiminti 1902 metais parapiją kūrę, iš carinės Lietuvos atvykę emigrantai, jų gilus atsidavimas tautinėms tradicijoms, jų meilė tėvynei Lietuvai. Prisiminti ir parapijos gyvenimą įgalinę jos klebonai — parapiją įkūręs kun. Juozas Kaulakis, dabartinius bažnyčios ir mokyklos pastatus 1920 metais pastatęs kun. Ignatijus Žimblys, daugiau nei 40 metų parapijai vadovavęs prel. dr. Vito J. Martusevičius ir jau 25 metus klebonu esantis prel. dr. J. Anderlonis. Pastarojo seneliai buvo pirmieji šv. Jurgio lietu-

vių parapijos nariai.

Šv. Jurgio parapijai nebuvo lemta gausiai pasipildyti po Antrojo pasaulinio karo į JAV atvykusiais lietuvių pabėgėliais ir sulaukti lietuvių stiprinančios jėgos.

Nukelta į 2 psl.

Šv. Jurgio parapijos klebonas Msgr. Juozas J. Anderlonis ir Philadelphia arkivyskupijos vyskupas augziliaras Joseph P. McFadden.

PERIODICALS

*****ORIGIN MIXED ADC 604*****
S50 P1 051508 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-24-07

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

PHILADELPHIA, PA

Šv. Jurgio parapijoje
iškilmingai paminėtos
dvi sukaktys

Atkelta iš 1 psl.

Pokario lietuviai mieliau būrėsi arčiau miesto centro esančioje turtingesnėje Šv. Andriejaus lietuvių parapijoje, kur giedojo naujai įsikūręs „Vilties“ choras ir veikė LB pastangomis įkurta lituanistinė mokykla. Metams bėgant Šv. Jurgio parapijai teko prisiminti lyg ir teritorinės parapijos vaidmenį, vis dėlto išliekanti neabejotina lietuviško paveldo parapija. Kad tai įvyko, padėka priklauso paskutiniams dviems parapijai vadovavusiems aukšto intelekto klebonams – prel. dr. Martusevičiui ir prel. dr. Anderloniui. Jų patriotizmas neleido lietuvių bei ir Lietuvos reikalams parapijoje būti nustumtiems į užmaršį.

Minint šv. Jurgio parapijos sukaktį ir šį kartą parapijos lietuviškoms šaknims suteiktas deramas dėmesys. Evangelija buvo skaitoma lietuvių ir anglų kalbomis, tikinčiųjų maldoje melstasi už Lietuvą. Aukojimo metu, parapijos chorui giedant „Marija, Marija“, tautiniais rūbais pasipuošusios L. Vyčių organizacijos narės (Irene Ozelis, Lillian Greymas, Stephany Gutasas ir Aušra Maknys) nešė aukas. Vysk. McFadden pamokslu metu prisiminė parapiją kūrusių lietuvių emigrantų pasiaukojimą, jų siekį puoselėti tautines tradicijas ir padėti savo kilmės kraštui Lietuvai. Vėliau, kai tuzinas mokyklos mokinių prie altoriaus nešė po rožę skirtą šv. Jurgiui, šv. Pranciškui ir kt., rožė teko ir Šiluvos Marijai.

Šv. Jurgio parapijoje kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį yra aukojamos šv. Mišios lietuvių kalba. Tebeveikianti parapijos mokykla šiuo metu turi 220 mokinių. Gerai lietuviškai kalbantis klebonas Anderlonis jau daugybę metų yra Lietuvos Vyčių organizacijos vyriausias dvasios vadovas. Jo vadovaujamoje parapijoje glaudžiasi ir Lietuvos Vyčių 3-ji kuopa. Neseniai vykdant remontą, klebonas pasirūpino ir bažnyčios interjerą įterpti ir tautinius motyvus. Virš altoriaus atsirado didžiulis stilizuotas lietuviškas kryžius. Prel. Anderlonis šalia klebonavimo profesoriaus Newman kolegijoje, jis taip pat yra arkivyskupijos tribunolo narys.

Pabaigai keli žodžiai apie iškilmingą dalyvavusį vysk. McFadden. Ilgus metus jam teko būti ypatingai lietuviams palankaus lenkų kilmės Philadelphia arkivyskupo kardinolo John Krol asmeniniu sekretoriumi. Kai Philadelphia LB rūpesčiu katedroje buvo rengiama Ekumeninė Maldos diena už pavergtas Baltijos valstybes, šv. Kazimiero 500 metų sukakties ir 600 metų Lietuvos krikščionybės minėjimai, LB atstovams tuomet teko su kun. McFadden artimai bendradarbiauti. Jam tapus vyskupu, jo apie lietuvių susidarytą teigiama nuomonė nepakito.

Sėkmingai praėjo Kazlauskų koncertas

Lietuvių fondui šiais metais

Šv. Jurgio parapijos iškilmingose Lietuvos Vyčių 3-čios kuopos narės iš k. į d.: Aušra Maknys, Stephany Gutasas, kuopos pirm. Irene Ozelis ir Lillian Greymas.

švenčiant 45 metų veiklos sukaktį, LF vadovybė nusprendė šią reikšmingą sukaktį atšvęsti ne tik Čikagoje, bet ir už jos ribų, ypatingai tose Lietuvos Bendruomenės apylinkėse, kuriose vyko pirmieji sėkmingi LF fondo vakai, atvedę Fondą iki šiandien turimo 17 milijonų dolerių kapitalo. LF vadovams JAV koncertų serijai pasitelkus populiariuosius Lietuvos estradiniuosius dainininkus Livetą ir Petrą Kazlauskus, jų pirmasis koncertas vyko š. m. rugsėjo 29 d. Philadelphia Lietuvių namuose. Koncertą ruošė naujai išrinkta Philadelphia LB apylinkės valdyba, artimai bendradarbiaudama su LF Philadelphia įgaliotine Dalia Jakiene.

Linksmavakari pradėjo LB kopirmininkė Roma Krušinskienė, primindama, kad Philadelphia lietuviai su LF draugauja nuo pat jo įkūrimo. Pirmuoju LF atstovu Philadelphia buvo prof. dr. Jonas Puzinas, pėsčiomis ir viešoju transportu lankęs lietuvių šeimas, telkdamas narius ir jų šimtinės pirmajam LF milijonui. Šiuo metu LF įgaliotinė yra Dalia Jakiene, per pastaruosius dvejus metus iš visų JAV LB apylinkių į LF prirašiusi daugiausia naujų narių. Jis apgailestavo, kad dėl jos vyrą Rimvydą ištikusios sveikatos krizės, Dalios šiandien nėra tarp mūsų. R. Krušinskienė džiaugėsi, kad šiame LF ir LB artimumą liudijantiame renginyje turime ypatingą svečią – LF Tarybos pirmininką Arvydą Tamulį. Jam vadovaujant LF Tarybai dingo visuomeninį susipriešinimą

kėlę „skersvėjai“, vėl atkurtas artimas LB ir LF bendradarbiavimas. Šis koncertas – LB ir LF renginys!

A. Tamulis tartame žodyje padėjo LF nariams už ištisus 45 metus teiktą paramą, kvietė jaunąją išeišios kartą tapti LF nariais, nepamiršti atsakomybės už lietuvių tautinį išlikimą už Lietuvos ribų. Savo ruožtu LF ryžtasi ir toliau rengti finansinę dirvą lietuviškai veiklai klestėti ir ateityje.

Publikai susibūrus prie stalų, Kazlauskų pateiktas linksmavakario pobūdžio repertuaras ypač tiko. Kazlauskai sugebėjo į programą įtraukti atsilankiusią publiką. Gausiai dalyvaujantys „trečiabangiai“ daugeliu atvejų žinojo atliekamų dainų žodžius, o daugelis drįso ir apsisukti šokiams skirtose estradoje. Visi išsikirstė puikios nuotaikos. Naujoji LB apylinkės valdyba surengusi šaunų koncertą ir dalyvius gražiai pavaišiusi egzaminą išlaikė. Koncertui pasibaigus padėkos žodį tarė LB apylinkės kopirmininkas Virgus Volertas.

Trumpai apie praėjusius ir būsimus renginius

Spalio 16 d. įvyko Gintarinių šaknų lietuviško paveldo klubo jau tradicija tapęs „Dainuokime kartu“ (lietuviškas sing-along) vakaras. Dainas vedė „Du broliukai“ Tomas ir Mykolas Dūdės. Šiam ankstyvosios lietuvių emigracijos palikuonių klubui sumaniai vadovauja Millie Helt.

Kol „Draugas“ pasieks skaitytojus, jau bus įvykusi spalio 28 d. „Kaukių rudens šventė“ šv. Andriejaus parapijos salėje. Tai smagi popietė su kaukių konkursais, žaidimais, rateliais ir špousais, kurių rengia Vincas Krėvės lituanistinė mokykla visiems Philadelphia apylinkių vaikams ir tėvams.

Turbūt pats didžiausias Philadelphia metų renginys yra tradicinė Lietuvių namų (Lithuanian Music Hall) mugė vykstanti pirmąjį lapkričio savaitgalį, taigi šiais metais lapkričio 3 ir 4 dienomis nuo 12 vidudienio iki 6 v.v. Bus lietuviško maisto, „skaniausių bulvinių blynų“, lietuviško alaus bei kitų gerimų, veiks kavinė su namie keptais tortais. Iš arti ir toli atvyksta prekyviai su didžiausiu lietuviškų ir kitokių dirbinių pasirinkimu. Gros muzika, vyks vietinių šokių grupių pasirodymai. Vaikus linksmins klounas su išbalionų išraitytomis figūromis. Informacija apie mugę: 215-739-4831.

Šeštadienį, lapkričio 10 d., 7 v.v. įvyks visų laukiamas Jurgos Šedukytės ir jos grupės koncertas Lietuvių namuose, (2715 E. Allegheny Ave., Philadelphia, PA 19134). Bilietų kaina iš anksto perkant 22 dol., studentams su kortele 15 dol., prie durų 27 dol., studentams su kortele 18 dol. Jaunimui iki 18 metų amžiaus – nemokamai. Bilietus galima įsigyti skambinant Virgui Volertui 610-664-9425 arba siunčiant čekį 610-664-9425 arba siunčiant čekį (200 Woodbine Ave., Narberth, PA 19072) ir laišką pažymint, kiek ir kokių bilietų užsakoma. Čekius rašyti Lithuanian American Community. Bilietus bus galima atsiimti koncerto vakarą prie durų. Bilietai taip pat platinami Šv. Andriejaus parapijoje sekmadieniais po Mišių. Jurgos koncertų turą organizuoja JAV LB Krašto valdyba, Philadelphia koncertą rengia LB Philadelphia apylinkės valdyba.

Sekmadienį, lapkričio 18 d., Lietuvių namuose, 2 v. p. bus rodomas Arūno Matelio daug apdovanojimų Europoje ir Amerikoje pelnęs filmas: „Prieš parskrendant į žemę“ (su ang-

liškais titrais) ir Jadvygos Laucevičienės dovanotų paveikslų tylusis aukcionas. Renginys skirtas paremti „Vaiko vartai į mokslą“ organizacijos auklėjančią ir globojančią veiklą su Lietuvos asocijų šeimų ir gatvės vaikais. Prašome aplankyti VVM tinklalapį: www.childgate.org, informacija: 215-938-0783.

Skautų tradicinės Kūčios šiais metais vyks gruodžio 9 d., Šv. Andriejaus parapijos salėje (19-ta ir Wallace St.) po 10:30 val. lietuviškų šv. Mišių. Būtina bilietus iš anksto užsisakyti. Informacijai ir bilietų užsakymams: Laima Bagdonavičienė: 609-268-8045, Marytė Sušinskienė: 215-969-2117.

Prieš 100 metų Philadelphia Lithuanian Music Hall atvėrė duris su Naujųjų 1908 metų sutikimu. Savo 100 metų gyvavimo jubiliejinis metus Lietuvių namai ruošiasi pradėti su šauniu Naujųjų 2008 metų sutikimo pokyliu. Daugiau žinių apie šį renginį bus pateikta ateityje.

Apie Philadelphia veiklą galima sužinoti klausantis „Bendruomenės balso“ radijo laidų kiekvieną sekmadienį 9 v. r. per radijo stotį WNWR 1540 AM arba visą savaitę <http://www.wnwr.com/NewArchive.html>

Taip pat kviečiame aplankyti Philadelphia LB tinklalapį www.phillylac.org.

DRAUGAS
(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)
Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu
Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV
• Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu
Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

Vyriausios redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org
Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorė –
Aldona Žemaitytė
aldaze@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasižymėti kopiją.

El-paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

LAIKAS PRAŠYTI PINIGŲ

Projektus vertina TMID
generalinio direktoriaus A.
Petrausko sudaryta
koordinacinė taryba

DEIMANTĖ DOKŠAITĖ

Jau visas mėnuo (nuo rugsėjo 17 d.) užsienio lietuviai gali teikti paraišką Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui (TMID), prašydami lėšų savo sumanytiems projektams finansuoti. Kaip rašoma konkurso nuostatuose, paramos savo veiklai finansuoti gali prašyti užsienio lietuvių bendruomenės ar jų įsteigtos organizacijos, besisteigiančios bendruomenės, įvairaus pobūdžio užsienio lietuvių mokyklos bei nevyriausybinės organizacijos.

Pagal nuostatus vienas projektas gali gauti nuo 100 iki 35,000 litų.

Peržvelgus 2006 metais finansuotus projektus galima pastebėti, kad daugiausia lėšų skirta JAV Lietuvių Bendruomenės projektui „VIII Lietuvių dainų šventė“ (100,000 Lt chorų įgarsinimui, chorų apšvietimui, video įrangai, paramai pakviestiems chorams iš Lietuvos, orkestrui). Taip pat nemažai atseikėta Urugvajaus lietuvių kultūros draugijos prašymui (70,000 Lt draugijos patalpų remontui, draugijos amatinių būrelių įkūrimui, jaunimo stovyklos organizavimui, sporto inventoriaus, marškinėlių įsigijimui, dalyvavimui sporto renginiuose, kultūrinių parodų organizavimui, tautinių rūbų šokių grupės įsigijimui, draugijos interneto puslapio sukūrimui). Treči pagal gautą sumą liko Baltarusijos lietuvių, gavę 33,000 Lt (telefono, pašto, interneto išlaidoms, kelionės išlaidoms, religinių ir valstybinių švenčių organizavimui). Tiesa, tiek Urugvajaus, tiek Baltarusijos projektai kompleksiniai, sudaryti iš kelių atskirų mažesnių projektų.

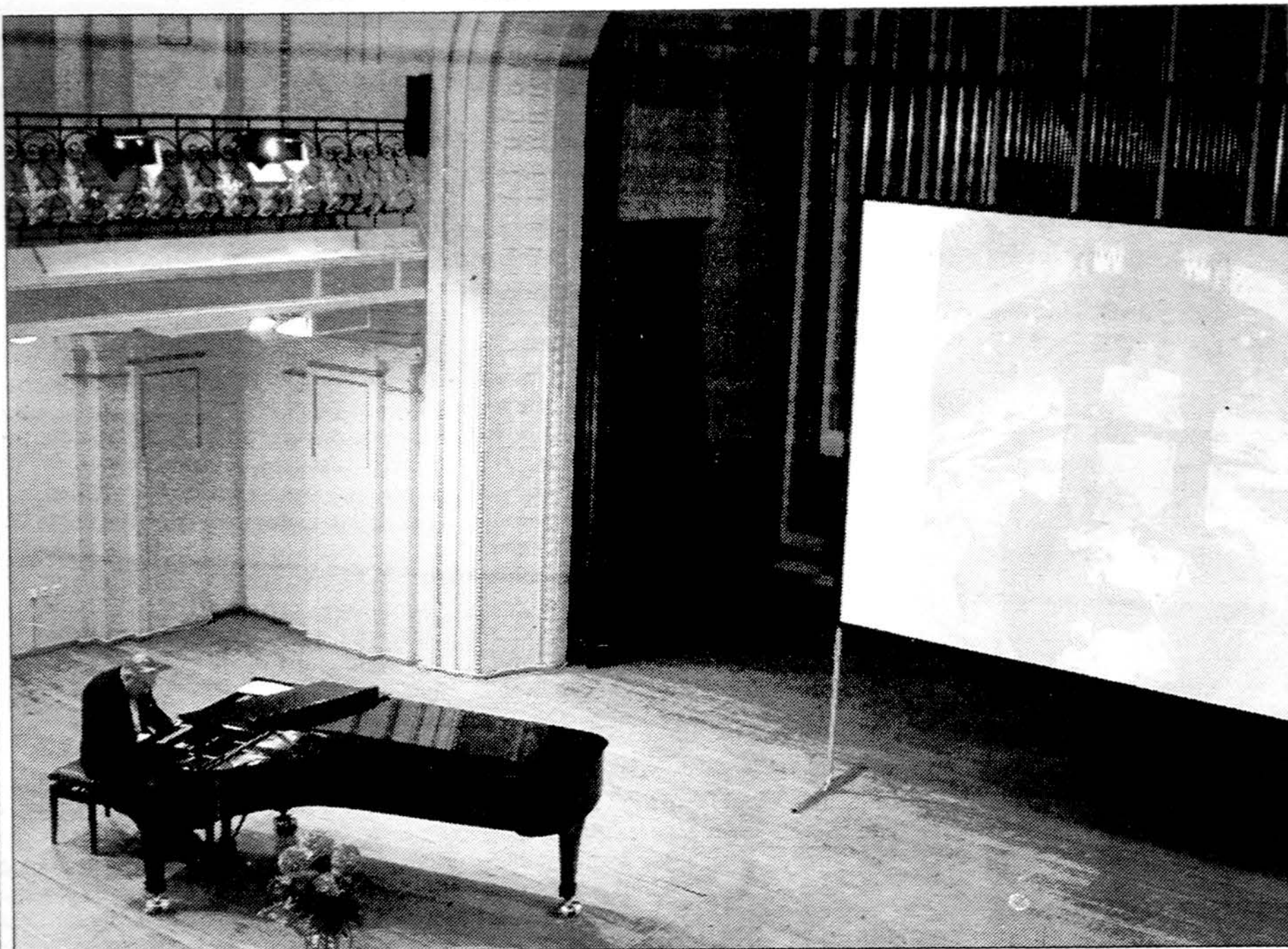
Be to, 2006 metais tarpininkaujant TMID iš Vyriausybės rezervo fondo Kanadoje vykusiam Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos kongresui buvo skirta 200,000 Lt.

Šiais, 2007 metais, daugiausia pinigų skirta Arvydo Baryso filmų kūrimo kompanijos kuriamam filmui „Pasaulio lietuviai“ (35,000 Lt kūrybinės grupės avialietams į JAV, Kanadą). Siek tiek daugiau nei pernai skirta panašioms kaip ir tada Baltarusijos Lietuvių Bendruomenės reikmėms (34,200 Lt). Gardino lietuvių visuomeninio susivienijimo „Tėvynė“ projektas gavo 32,000 Lt būstinės remontui, tiesa, pinigus skirti buvo nuspręsta tik tada, kai bus pateikta detali išlaidų sąmata. Lietuvos TV laida „Emigrantai“ avialietams, apgyvendinimo bei transporto išlaidoms sulaukė 31,000 Lt paramos.

Norintiems prašyti finansinės paramos, derėtų žinoti, kad prioritetas teikiamas švietimo, kultūros, leidymo ir informacijos kryptims. Be to, pavieniams asmenims parama neteikiama.

Naujovė šiais metais tokia, kad nuo šiol norintys gauti paramą savo projektams, turės gauti „palaiminimą“ iš savo krašto Lietuvių Bendruomenės valdybos, toks esą buvo Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) pasiūlymas. Tačiau kyla abejonių ar toks saugiklis norint apsaugoti užsienio lietuvių nuo išsiskaidymo nesukels neigiamų padarinių.

Nukelta į 5 psl.

Vytautas Landsbergis groja Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kūrinius.

Vytautas Landsbergis gražino skolą

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Spalio 20 d. vakarą sausakimša Lietuvos filharmonijos Vilniuje salė klausėsi Vytauto Landsbergio atliekamų fortepijoninių Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kūrinių. Taip atlikėjas atšventė savąjį 75-metį.

Per beveik 20-metį buvome primirę, kad Sąjūdžio vadovas, pirmasis nepriklausomos Lietuvos vadovas, pirmasis Tėvynės sąjungos pirmininkas, Europos Parlamento narys yra ir menininkas, muzikologijos profesorius – Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kūrybos tyrinėtojas, parengęs ir išleidęs keliolika studijų. Pastaruoju metu V. Landsbergis vėl daugiau dėmesio skiria M. K. Čiurlioniui ir kaip pianistas koncertuoja Lietuvoje ir užsienyje. Kaip sakė koncerto vedėja Edita Mildažytė, šį koncertą profesorius savo bendražygiams ir draugams dovanojo kaip skolą. Filharmonijos salėje buvo matyti ypač daug Tėvynės sąjungos narių iš visos Lietuvos, profesorius bendražygių sąjūdiečių, meno inteligentijos.

Renginys buvo sumąstytas minimalistinis – jokių gėlių (vietoj gėlių – auka invalidams vaikams), jokių sveikinimų, jokių plojimų. Tačiau buvo suteikta galimybė visiems kartu padainuoti, ir bendros dainos skambėjo kaip gero choro dainuojamos.

Koncertą taip recenzavo Seimo Tėvynės sąjungos frakcijos narė, buvusi muzikologė Vilija Aleknaitė-Abramkienė:

Mane profesorius apstulbino dar kartą. Juk 75-erių metų politikas, kuriam muzika ir skambinimas fortepijonu tikrai nėra kasdienis užsiėmimas, daugiau kaip valandos koncertą grojo mintinai. Ir ne bet ką, o Čiurlionį, kurį nelengva prisiminti. Ne vien grojo, o pateikė etaloninį Čiurlionio atlikimo variantą. Į mano apibūdinimą „etaloninis“ pats Vytautas Landsbergis reagojo su šypsena, nes jis, kaip ir kiekvienas atlikėjas, turėjo sau nemažai priekaištų, bet čia jau kūrybinio proceso neišvengiamas dalykas. Kaip Landsbergis groja Čiurlionį, verta dėmesio visai ne politinė, o meninė prasme, nes jis groja ne sentimentalai, netgi, sakyčiau, ne romantiškai. Jis groja, atskleidždamas Čiurlionio muzikos konstruktyviąją, ekspresyviąją ir netgi sakyčiau – tapybinę prigimtį. Paraleliai ekrane slinkę Čiurlionio paveiksai sudarė tam tikrą kontrapunktą.

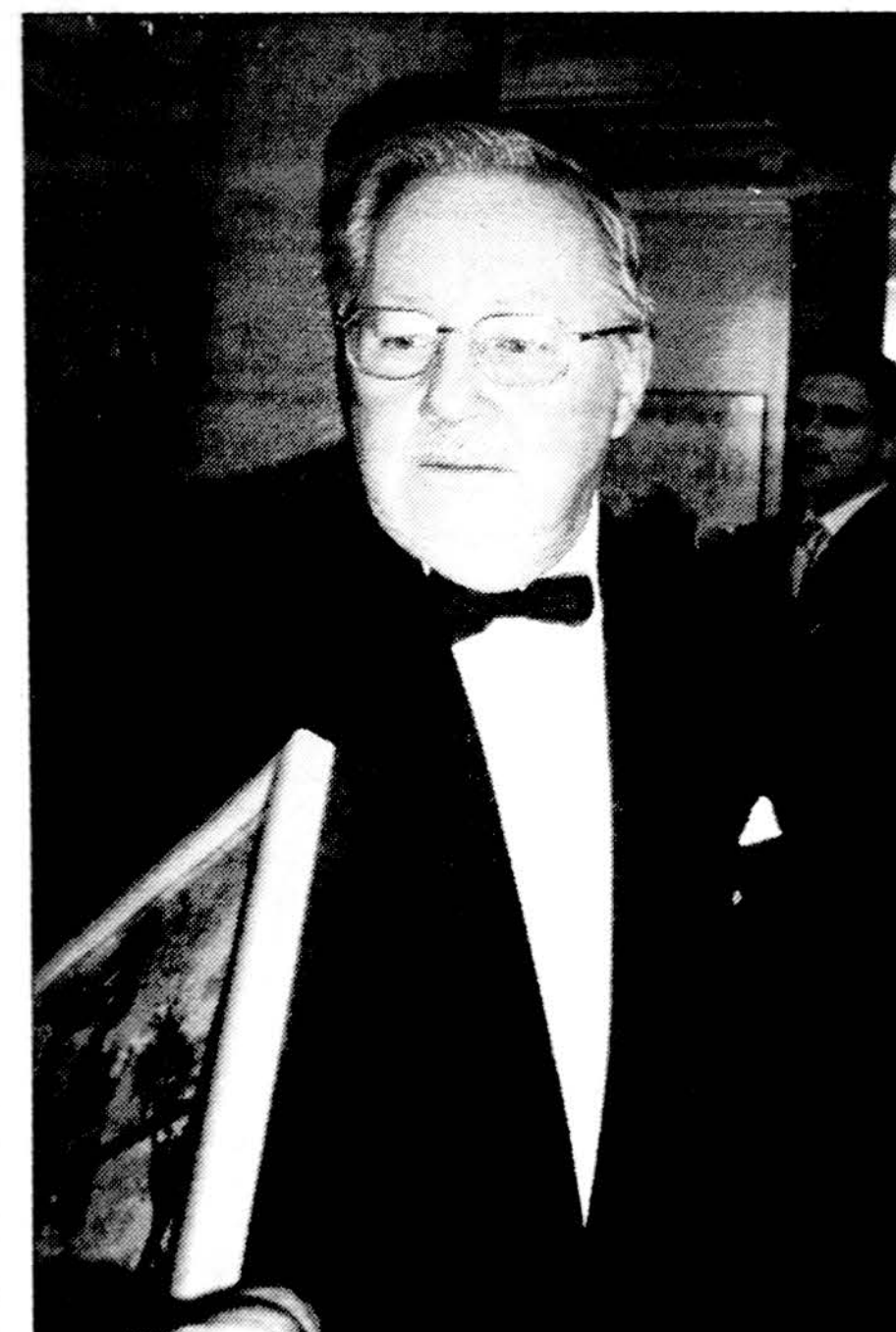
Neatsitiktinis dalykas, kad tame vakare dalyvavo ne vien tik jo, kaip politikos, gerbėjų. Buvo ir daug muzikų. Aš atkreipiau dėmesį į kai kuriuos muzikus, tarkim, Petrą Geniušą, profesorių, gerai pasaulyje žinomą pianistą su žmona, kuri yra Maskvos konservatorijos pedagogė, ir sūnum Luku, vunderkindu pianistu. Jie sėdėjo taip, kad galėtų matyti profesorius rankas. Manau, kad Petras atsivedė savo šeimą neatsitiktinai ir tikrai ne vien dėl politinių sumetimų, o tam, kad jo sūnus galėtų išgirsti tą tikrąją čiurlionišką intonaciją. Ir šiuo požiūriu profesori

rius neapvyly. Jis skambino labai įdomiai, kūrybiškai, su įkvėpimu. Fortepijono paletėje buvo daug spalvų, buvo nepaprastai aiški, raiški konstrukcija, kas Čiurlioniui yra svarbu. Iš tiesų, Landsbergis Čiurlionį taip gerai pažįsta, kad jo pateiktas rečitalis neabejotinai turi meninę vertę, nepaisant to, ar rečitalio surengėjas taip galvoja, ar ne.

Ne vienam buvo malonu išgirsti ir nuostabų Veronikos Povilionienės dainavimą. Dar vienas atradimas man buvo Landsbergių šeimos dainavimas – vertas dėmesio sūnaus Vytauto ir jo žmonos liaudies dainų atlikimas.

Pažymėsiu, kad buvo susirinkusi jautri publika, kuri turi klausą plačiaja prasme, – sakė Vilija Aleknaitė-Abramkienė.

Po koncerto Gražina Ručytė-Landsbergienė susirinkusiuosius, pavadinusi bendražygius, pakvietė vaišėti.

Po daugiau kaip valandos grojimo Vytautas Landsbergis neatrodė pavargęs. A. V. Škiudaitės nuotraukos

A. DAUNORAVIČIUS: TURIM ŽINOTI, KUR ESAM STIPRŪS, IR KUR — SILPNI

Apie neseniai įvykusį ambasadorių suvažiavimą Vilniuje ir naujus generalinio konsulato ruošiamus renginius čikagiškiams ir Čikagos svečiams

DALIA CIDZIKAITĖ

Rugsėjo 10 d. Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerija sukvietė Lietuvos diplomatinę atstovybę Vilniuje, kurio metu buvo surengta konferencija „Lietuvos konkurencingumas“. Apie šį susitikimą, pačių Lietuvos diplomatinę atstovybę vadovų neoficialiai vadinamą „Ambasadorių suvažiavimu“, kalbinau LR generalinį konsulą Čikagoje Arvydą Daunoravičių.

LR generalinis konsulas Čikagoje
Arvydas Daunoravičius.
E. Šulaičio nuotr.

Apie Lietuvos konkurencingumą

Gen. konsulo Čikagoje nuomone, šiųmetinis diplomatinis vadovų susitikimas Vilniuje buvo įdomus ir savalaikiškas. Anot jo, kiekvieną kartą nuvažiavus į kas metai vykstantį suvažiavimą pamatai, kad Lietuvos diplomacija, jos diplomatinis korpusas bręsta. Suvažiavimo metu diplomatinę atstovybę vadovus priėmė aukščiausi Lietuvos vadovai: Prezidentas V. Adamkus, Seimo pirmininkas V. Muntianas ir ministras pirmininkas G. Kirkilas, vyko susitikimai ir su užsienio reikalų ministru P. Vaitiekūnu. Būtent per šiuos susitikimus ir vyko diskusijos bei pasikeitimai nuomonėmis aktualiausiais klausimais.

Suvažiavimas prasidėjo konferencija „Lietuvos konkurencingumas“, kuri tarsi nubrėžė raudoną giją per visą ambasadorių suvažiavimą — savo įspūdiškais iš neseniai pasibaigusio suvažiavimo dalijosi Daunoravičius. Konferencijos metu buvo kalbama apie konkurencingumą plačiąja prasme. Tai ne tik ekonominis konkurencingumas, bet ir politinis: kiek mes esame žaidėjai, kur mes esame žaidėjai, kokiuose regionuose, kokiose lygose. „Labai malonu, kad turime tokių pavyzdžių, kai mes sužaidžiame ne tik aukščiausioje lygoje, bet ir aukščiausios lygos „žaidimuose“ — sakė gen. konsulas. Kaip pavyzdį jis

prisiminė kelias istorijas: konfliktą Ukrainoje, kai LR Prezidentas Valdas Adamkus kartu su Lenkijos prezidentu Alexander Kwasniewski buvo pakviesti tarpininkauti arba kai Prezidentas Adamkus buvo pakviestas būti tarpininku, lenkams užėmus kietą poziciją dėl Rusijos. Tai yra ir įvertinimas, būtent tai ir rodo mūsų konkurencingumą — įsitikinęs gen. konsulas.

Uždaroje sesijoje — aktualūs klausimai

Konferencija į Vilnių susirinkusiems diplomatinę atstovybę atstovams pasiūlė keletą uždarų sesijų, kuriose labai atvirai buvo kalbama apie Lietuvos sėkmes ir nesėkmes istorijas, apie stipriąsias ir silpnąsias Lietuvos puses. Daunoravičiaus nuomone, tai buvo geras ir sveikintinas dalykas — „Mes turim žinoti, kur esam stiprūs ir kur — silpni. Jeigu tai žinome, galim pasitempti.“

Viena iš sesijų buvo skirta Lietuvos pirmininkavimui Europos Sąjungoje po šešerių metų. Sesijos metu buvo pabrėžiamas žmogiškasis veiksnys, kad ne tik diplomatai, bet ir kiti valstybės pareigūnai būtų pirmininkavimui ES pasiruošę. Gerai, kad tai suprantama, — sakė Daunoravičius, — nes žmogiškieji ištekliai yra toks dalykas, kuris neatsiranda per naktį. Žmonės reikia paruošti, kad žinotų keliuos ir Briuselio koridoriuose bei turėtų patirties, kaip ta sistema veikia. Nors sakoma, kad veiksmingiausios yra savos klaidos, geriau jau mokytis iš kitų klaidų. O mokytis mes turime iš ko, — įsitikinęs jis.

Kitas klausimas, susijęs su būsimu pirmininkavimu ES, tai Lietuvos prioritetai. Daunoravičius sakė, jog viskas krypsta į tai, kad pirmininkavimas bus kitoks, nei jis dabar yra, kur valstybė pirmininkauja šešis mėnesius. Dabar kalbama, kad kelios valstybės vienu metu pirmininkautų 18 mėnesių. Kaip surasti aiškią pirmininkavimo viziją, kokių kelių einame į tuos 2013 metus — sesijos metu keltus klausimus dar kartą išsakė gen. konsulas. „Turim pakankamai ambicingą ir patyrusį diplomatinį korpusą, tad blogai tikrai nebus. Be to, gelbės ir supratimas, jog turime mažai laiko ir privalome padaryti viską, ką galime.“

Kita įdomi sesija diplomatinę atstovybę vadovų laukė energetikos tema. Sesiją suorganizavo „Lietuvos energija“, pagrindinis klausimas joje buvo skirtas Lietuvos energijos poreikiams atiteityje, kaip Lietuva spręstų klausimus, susijusius su galimu energijos trūkumu, kaip reikės gyventi, uždarius atominę elektrinę Ignalinoje, o naujos dar nepastatytos, svarstomi buvo ir alternatyvios energetikos bei atsinaujinančių šaltinių klausimai.

Neapeita ir dvigubos pilietybės problema. Anot Daunoravičiaus, visi sutaria, kad tą klausimą reikia greičiau išspręsti. Savo nuomonės yra pasakę aukščiausi LR pareigūnai ir spauda daug apie tai rašo, vis dėlto jis sutiko, jog mes gana mažai vieni apie kitus žinome. „Lietuvoje yra mažai

informacijos apie išeivius, galbūt išimtis būtų internetinė žiniasklaida“ — teigė gen. konsulas.

Suvažiavimo metu buvo kalbama ir apie Lietuvos tūkstantmečio paminėjimą. Tuo tikslu diplomatinę atstovybę vadovams buvo surengta atskira sesija tema „Vilnius — Europos kultūros sostinė 2009“. Nors pagrindiniai renginiai vyks Vilniuje, Lietuvoje, aplink Europos valstybes bei kaimyninėse respublikose, su kuriomis esame susiję istoriškai ir kultūriškai, renginių bus ir Šiaurės Amerikoje — sakė Daunoravičius. LR gen. konsulas Čikagoje jau yra pateikęs keletą sumanymų, kaip Šiaurės Amerikoje gyvenantys lietuviai galėtų paminėti šią svarbią Lietuvai sukaktį, tačiau, pašnekovo įsitikinimu, apie tai kiek anksti kalbėti.

Konsulato rudens renginiai

Likus nepilniems metams iki gen. konsulo atsisveikinimo su Čikaga ir užimamu postu, paklausėme, ką konsulas yra numatęs šioms metams. Daunoravičius sakė, jog šiuo metu rengiami du renginiai lapkričio mėnesį. Pirmasis — tai lietuviškų filmų festivalis, kuris įvyks Gene Siskel Film Center Čikagos centre lapkričio 9-11 dienomis. Festivalio metu bus parodyti 3 meniniai filmai, jie, beje, bus pakartoti ir kitą savaitę. Oficiali informacija netrukus pasirodys spaudoje.

Savaitė vėliau, lapkričio 17 d., International House at the University of Illinois bus surengtas kitas

renginys — „Menas ir Muzika nuo Vilniaus iki Čikagos“. Jame bus derinami klasikinė muzika (fortepijonas), džiazas bei vizualus menas. Anot Daunoravičiaus, pati renginio idėja yra kiek platesnė: „Norime parodyti, kad mes, lietuviai, iš tikrųjų esame davę nemažai šiai šaliai, jog mes esame modernūs ir pasaulietiški, esame šios šalies kultūros dalis su savo tradicijomis, turėdami savo tarpe nemažai talentingų ir žinomų menininkų.“ Tiek lietuvių, tiek ir amerikiečių publikos laukia dviejų dalių koncertas (jame gros pianistas Gabrielius Alekna, gyvenantis New York, ir džiazas muzikantas Kęstutis Stančiauskas), o prieš koncertą įvyks parodos atidarymas, kuriame mielai sutiko dalyvauti šeši lietuvių kilmės menininkai, vienas iš jų — New York dirbantis, gerai žinomas juvelyras Alex Šepkus. Parodą koordinuoja dalininkė Nora Aušrienė.

O dar po mėnesio, sausį, Chicago Cultural Center įvyks Petronėlės Gerlikienės parodos atidarymas. Paroda truks 3 mėnesius puikiai žinomame kultūros centre, ji jau įtraukta į Čikagos miesto kultūrinių renginių kalendorių. Paroda rengiama drauge su Jaunimo centro Čiurlionio meno galerija. „Turime ką parodyti pasauliui, norėtusi, kad daugiau tų renginių būtų, bet kai pats susiduri su organizavimu ir pamatai, kiek jėgų ir pastangų pareikalauja, tada suvoki, kodėl jų tiek nedaug rengiama“ — apie štai jau daugiau kaip ketverių metų patirtį rengiant kultūrinius ir kitokius renginius kalbėjo gen. konsulas Čikagoje Daunoravičius.

III Lietuviškų filmų festivalis Čikagoje pristato filmą

„SEPTYNI NEMATOMI ŽMONĖS“

(režisierius Šarūnas Bartas, filmas sukurtas 2005 m., trukmė 116 min).

Filmas bus rodomas lapkričio 10 d., šeštadienį, 5 val. vakare
(kartojamas — lapkričio 13 d., antradienį, 8 val. vakare).

The Gene Siskel Film Center
164 North State Street
Chicago, IL 60601
Tel.: 312-846-2600
www.siskelfilmcenter.org

Įėjimas 9 dol., studentams 7 dol., nariams 5 dol.

Rengia Lietuvos Respublikos generalinis konsulas
Čikagoje ir Lietuvos institutas

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalla.cidzikaite@gmail.com

SEPTYNIASDEŠIMT SEPTYNI STEBUKLAI

Kaimynas iš Michigan'o valstijos sostinės Lansing'o (kuri yra 70 mylių į rytus nuo Grand Rapids miesto) dr. Romualdas Kriaučiūnas su jo žmona Gražina ant jų popieriaus lakšto surašė septynis Lietuvos stebuklus ir juos paskelbė „Draugo“ spalio 5 d. numeryje. Kvietė pasidalyti mūsų siūlomais stebuklais. Tą „Draugo“ numerį gavome po maždaug dviejų savaitžių, nes tiek laiko normaliai užtrunka Amerikos pašto tarnautojui atnešti dienraštį, nes tikriausiai jis pėsčias jį iš Čikagos neša, taupydamas brangų benzina.

Pirmiausia man į galvą atėjo mintis rašyti, kad pirmasis iš septynių stebuklų yra Lietuvos pašto patarnavimas, nes iš Vilniaus pasiųsti lietuviški žurnalai mus pasiekia per savaitę laiko.

Antra mintis buvo, kad čia gal nėra geras parinkimas ir kaimynai Kriaučiūnai tam nepritar. Tada norėjau skambinti anūkams bei anūkešms Čikagą ir jų nuomonių klausti, nes penki iš jų lankė Lietuvą ir parsižė labai gerus įspūdžius iš ten. Turbūt jie nebuvo skaitę visų tų laikraščių, kuriuose vien tik blogai rašoma apie Lietuvos gyvenimą. Bet nusprendžiau, kad jie užimti su savo mokslais, tai neturės laiko tėvukui apie jų matytus stebuklus daug pasakoti. Tai ir aš, kaip ir Romualdas, nuejau pas mano žmoną Gražiną ir su ja surašėme mūsų pačių sąrašą,

pasiziūrėdami į atspausdintą Kriaučiūnų sąrašą.

Pirmiausia pritariam, kad Lietuvos vienas iš stebuklų ir turistinių vietų yra Kryžių kalnas, antras — Kernavė ir jos apylinkės, trečias — Gedimino kalnas, pilis, katedra ir Valdovų rūmai, ketvirtas — Trakai, penktas — Vilniaus senamiestis, toliau šeštas — Marcinkonių kaimas Džukijoje, ir septintas — Kuršių Nerija.

Nenorėjome sustoti su septyniais, nes abu norėjome surašyti iš viso keturiolika stebuklų (du atsakymai $x 7 = 14$). Jei būtume kiekvienas atskirai rašę, tai būtume galėję paminėti ir Druskininkus su jų sanatorijomis, ir kai kuriuos Kauno stebuklus kaip Karo muziejų ir Vytauto Didžiojo universitetą, ir tą patį Puntuką, Vilniaus universitetą, Šv. Onos bažnyčią, ir Palangą.

Kai praėjusį sekmadienį per telefoną paklausiau savo pusseserės, gyvenančios Džukijoje, nuomonės apie septynis Lietuvos stebuklus, tai ji man pasakė, kad iš tikrųjų Lietuvoje yra septyniasdešimt septyni stebuklai ir kvietė atvažiuoti jų pamatyti. Sakė, kad jos sūnus mums parodys gražią Lietuvą, jos ežerus, miškus, kaimus ir miestus su jų stebuklais per septyniasdešimt septynias dienas.

Vytautas Kamantas
Grand Rapids MI

ACIŲ PŪKELEVIČIŪTEI!

Su malonumu skaičiau spalio 13 d. „Draugo“ vedamąjį apie Birutę Pūkelevičiūtę. Ji man jaunystėje padarė neišdildomą įspūdį.

Pamėgdžiodama Pūkelevičiūtės preciziškumą, pradėsiu smulkmena. Norėčiau patikslinti pastabą apie taško rašymą prieš uždaramąsias kabutes ar po jų. Pagal naująsias lietuvių kalbos skyrybos taisykles, patvirtintas 2006.09.28, vienu atveju taškas rašomas prieš uždaramąsias kabutes, kitu atveju — po jų. Jeigu kabutėmis skiriama tiesioginė kalba arba cituojamas sakiny, kuris nėra autoriaus sakinio dalis, taškas rašomas prieš kabutes. O jeigu citata yra autoriaus sakinio dalis, ji pradeda mažąja raide ir, jeigu sakiny baigiasi ta citata, taškas rašomas po uždaramųjų kabučių. Logiška. Priedu Valskybinės lietuvių kalbos komisijos nutarimo kopiją. (Beje, minėto vedamojo 4-ojoje pastraipoje padaryta tos rūšies klaida — neįprasta naujovė ar korektūros kipšiukas?)

Tačiau svarbu ne taškas ar kabutės, o Pūkelevičiūtės kūrybos įtaka skaitytojams. Man ji atvėrė lietuvių literatūros lobyno duris, kurias mano paaugliškas nekantrumas jau buvo beužtrenkęs. Iš mažens labai mėgau skaityti. Žavėjauosi Zbarsko „Ganyklų vaikais“, Giedriaus „Lekučio atsiminimais“, Vaivorytės „Viltrakių vai-

kais“. Tačiau po jų — badas. Lietuviškų knygų lentynose 11–14 metų amžiaus mergaitė maža kas bedomino: atrodė, kad visos tos storosios knygos prasidėdavo sieksniniais gamtos aprašymais, kurie priversdavo knygą užversti intrigai dar neužsimezgas. O įdomių angliškių knygų — apie mergaitių svajones ir nuotykius, apie pirmąją meilę, apie visa, kas jaunuolei svarbu... — iš bibliotekos nešė glėbiais... Taip kelerius metus į lietuviškas knygas retai tepažvelgdavau. (Beje, ir dabar tebestokojame lietuviškų knygų jaunesniesiems paaugliams.)

Ir pačiu laiku, bepradedant išaugti tą keblųjį nei-vaikas-nei-suaukęs amžių, pasirodė Pūkelevičiūtės „Aštuoni lapai“. Neatsimenu, kaip ta knyga pateko į mano rankas. Tačiau pradėjus skaityti, buvo nebeįmanoma ją padėti. Skaitant ne kartą teko ir nusišypsoti, ir pravirkti, ir susimąstyti. Ten buvo Gyvenimas didžiąja raide, be jokio balasto.

Po to jau „suradau“ ir Andrių, ir Ramoną, ir Alantą, ir Škėmą... Pagaliau net lituanistinės mokyklos literatūros mokytoja tapau. Ačiū Pūkelevičiūtei!

Būtų įdomu sužinoti, kokią įtaką ji yra padariusi kitiems.

Vida Bučmienė
Cleveland, OH

APIE ŽODŽIO LAISVĘ

Gera! A. Vitkus savo skiltyje neseniai komentavo apie „Jena 6“ skandalą Louisiana. Aš noriu žinoti, kur buvo dykaduoniai „kunigai“ Jessie Jackson ir Al Sharpton, kai neseniai Knoxville, TN penki juodukai (jų tarpe ir mergina) pagrobė, išžagino ir užmušė baltųjų porą? Ir kur jie buvo, kai Marquette Park prieš kažkiek metų juodukas 12 m.(!) užmušė senąją lietuvę moterį?

Neseniai atvažiavusiems „iš kra-

jo“ aš patarčiau: „Watch your step“ — pasisaukok! Nes jei pakritikuosi juodukus, rudukus ar kitokios spalvos, būsi apšauktas rasistu (kaip Stalino rojų fašistu) ir gal nebūsi likviduotas, bet prarasi darbą ir dar daugiau. Amerikoje žodžio laisvė — mitas! Netiki — tik pabandyk „politiškai nekorekt“ prabilti.

Charles (Karolis) Ruplėnas
Chicago, IL

URAGANŲ SUSIFORMAVIMO MECHANIZMAS

Ačiū Dievui, uraganų laikotarpis pasibaigė vieneriems metams. Iki kitų metų vasaros jie mus paliks ramybėje. Todėl gal daugiui „Draugo“ skaitytojų atrodys, kam gi čia dabar rašoma tokia neaktualia tema? Mane asmeniškai visą laiką daugiau domino ne tiek patys uraganų padariniai, kiek pats jų susikūrimo mechanizmas. Juk uraganai saulės energijos dėka sukaupia milžiniškus energijos kiekius. Yra žinoma, kad, jei didelio uragano šiluminė energija būtų paversta į elektros energiją, jos užtektų visoms JAV valstijoms trejiems metams, ją naudojant automobiliams ir visiems kitiems reikalingams. Nereikėtų pataikauti Arabijos šeičams, nes nereikėtų naudoti benzino ir gamtinių dujų. Apie tai rašė „National Geographic“ žurnalas jau 1980 metų rugsėjo numerį. Bet nėra išspręstas klausimas, kaip tą energiją pasiimti iš uragano, kad ją galėtum palengva naudoti savo reikalingams. Iš kitos pusės, jei žinotum energijos sukaupimo uragane mechanizmą, kaip ta saulės energija yra sukaupiamą uragane, gal būtų galima rasti būdų ir kaip ją sukaupti specialiomis mašinomis ir įrengimais žemėje nuolatiniams jos panaudo-

jimui. Reikėtų tik išstudijuoti, kodėl uraganai susikuria Atlanto šiaurinėje dalyje, į kurią pučia labai karšti, labai sausi vėjai iš Sacharos dykumos, o nesusiformuoja pietinėje Atlanto dalyje, į kurią pučia drėgnėsni, ne tokie karšti vėjai iš pietinės Afrikos dalies. Gal dėl to toje pačioje atogrąžų srityje esanti Brazilija, į kurią pučia vėjai iš pietinės Atlanto dalies, neturi uraganų, o valstybės, esančios šiaurinio Atlanto kaimynystėje kenčia nuo uraganų. Gal tokios studijos privestų prie veiksmingesnio saulės energijos panaudojimo ir atpalaiduotų žmoniją ir Lietuvą nuo benzino automobiliams ir gamtos dujų šildymui naudojimo ir kitiems reikalingams, kur yra reikalinga energija. Gali ilgokai užtrukti, kol bus gauti atsakymai į visus šiuos klausimus. Lietuva per tą laiką turės būti lyg ir daliniu Rusijos satelitu, kol Rusijos naftos ir gamtinių dujų ištekliai išsisems ir Rusija vėl pasidarys neturtinga valstybe. O gal ir vėl įvyks stebuklas, kaip ir 1990 metais: technologiniai atsakymai geresniais saulės energijos naudojimui neužtruks taip ilgai. Nėra žinomi Dievo planai.

Zenonas Prūsas
Chillicothe, OH

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname. Jūsų laiškus laukiame redakcijos adresu arba elektroniniu paštu: **redakcija@draugas.org**

KLADŲ ATITAIŠYMAS

Spalio 11 d. „Drauge“ straipsnyje apie Šv. Vincento Pauliečio parapiją 100 m. jubiliejų įsivėlė klaida. Kopytėlė su šv. Kazimiero freska priklauso Šv. Jurgio parapijai, kuri yra Shenandoah mieste, o ne Šv. Vincento Pauliečio parapijai.

Spalio 16 d. „Drauge“ paskutiniame puslapyje užrašė po nuotrauką

ka turėjo būti ne Povilas Čepas, o Povilas Čepėnas.

Spalio 20 d. „Drauge“ kultūriname priede Dalios Tareikienės straipsnyje „Enciklopedijos liga ir jos ligonis“ neteisingai parašyta Jono Puzino dukros pavardė. Turėtų būti Aldona Čepėnienė.

LAIKAS PRAŠYTI PINIGŲ

Atkelta iš 3 psl.

Juk gali būti, kad kokio nors krašto bendruomenei nepriklausančios lietuviškos organizacijos (mokyklos, būreliai, laikraščiai, sporto klubai ir pan.) ar pavieniai iniciatyvūs žmonės veikia daug veiksmingiau nei Lietuvių Bendruomenė, bet dėl naujojo reikalavimo jie tarsi liks už borto, nes negalės be Bendruomenės gauti lėšų. Be to, nors PLB ir ilga-

amžė, garbinga organizacija, tačiau TMID yra visiems užsienio lietuviams skirta institucija, o ne tik tiems išskirtiniams, kurie glaudžiasi po PLB skėčiu.

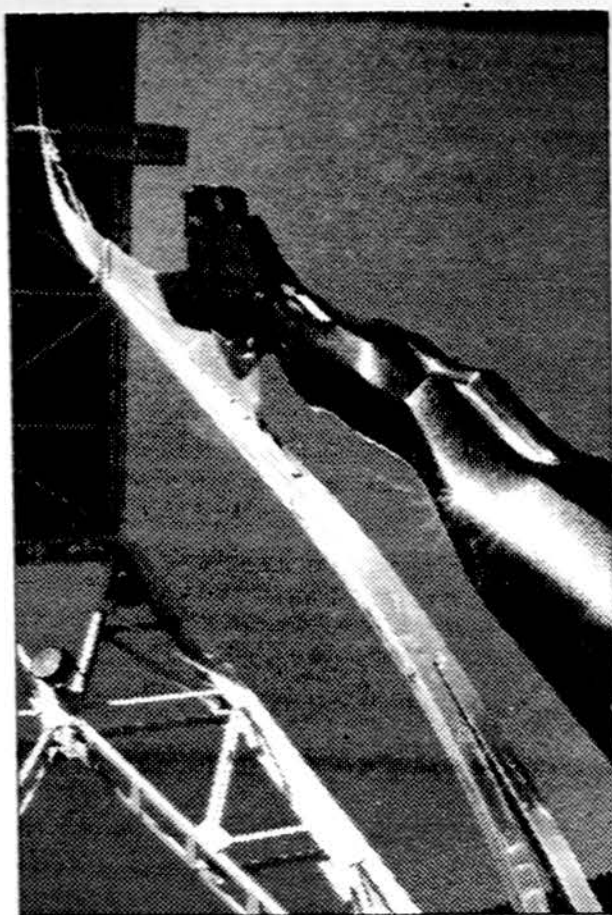
Paraiškų formas, projektų teikimo nuostatas ir pan. rasite adresu: http://www.tmld.lt/index.php?page_id=43. Projektus teikti galima iki gruodžio 15 dienos.

www.lietuviams.com

Tai - Jūsų laikraštis „DRAUGAS“
www.draugas.org

Skulptorius Gitenis Umbrasas.

Paminklas tremtiniam Karveliškes.

Linos Petrauskienės (ELTA) nuotrauka

Paminklas tremtiniam Karveliškes per Vėlines dar neiškils

Vilnius, spalio 24 d. (ELTA) – Per Vėlines planuotos atidengti Gitenio Umbrasos skulptūros sostinės Karveliškių kapinėse palaidotiems tremtiniam ir politiniams kaliniams dar teks palaukti.

Kaip Eltai sakė skulptūrą inicijavusios Vilniaus politinių kalinių ir tremtinių bendrijos atstovai, skulptūros pamatams įmūryti Vilniaus miesto savivaldybė dar nėra skyrusi 40 tūkstančių litų. Dar daugiau lėšų reikia paminklui pastatyti, aplinkai sutvarkyti, todėl bendrija jau palaidojo viltį dar šiais metais matomiausioje Karveliškių kapinėse, kuriose irgi yra parengta vieta, — sakė G. Daubaras.

Vilniaus miesto savivaldybė yra skyrusi 100 tūkst. Lt skulptūrai sukurti, tačiau pamatams įmūryti, trijų metrų aukščio postamentui iš gelžbetonio ir juodojo granito pagaminti ir aplinkai sutvarkyti reikia dar apie 150 tūkstančių.

Paminklo Karveliškių kapinėse palaidotiems kelioms šimtoms Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių statymo datos nukeliamos jau nebe pirmą kartą. Vasaros viduryje paminklo kūrėjų ir iniciatorių susitikime su naujaisiais sostinės vadovais neabejota, kad paminklas bus atidengtas per Vėlines.

Beveik prieš dvejus metus pradėtas įgyvendinti devynių metrų aukščio paminklas vaizduoja juodo grani-

to angelą su sparnais – į dangų smingančiais nerūdijančio plieno asmenimis. Angelo sparnai – tai ir ginklo metaforos: į priešingą pusę atsuktas sparnas tampa kardu ar dalgiu, primenančiu Lietuvos sukilėlių laikus.

Pasak Vilniaus politinių kalinių ir tremtinių bendrijos pirmininko Gedimino Daubaro, Karveliškių kapinėse ilsisi apie 400 politinių kalinių ir tremtinių. „Vilniaus bendrijoje yra apie keturis tūkstančius narių, bet kasmet mūsų mažėja, senieji išmiršta. Norėtume pastatyti paminklą ir Rokantiškių kapinėse, kuriose irgi yra parengta vieta“, — sakė G. Daubaras.

Būsimo paminklo vietoje Karveliškes pernai buvo įmūryta kapsulė su istoriniais faktais iš Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti. Jos duomenimis, 1941–1942 m. per 6,6 tūkst. Lietuvos piliečių buvo areštuota politiniais motyvais ir 3,5 tūkst. politinių kalinių ištremta į Sibiro lagerius. 1944–1953 m. 182 tūkstančiai buvo suimti, kankinti ir dauguma dešimtmečiams įkalinti sovietiniuose lageriuose. 1945–1952 m. iš Lietuvos ištremta per 118 tūkst. žmonių. Pokario pasipriešinimo kovose žuvo arba buvo nukankinta per 21,5 tūkst. Lietuvos patriotų, nuo sovietinio teroro iš Lietuvos buvo priversti bėgti 490 tūkst. žmonių.

Žuvusiųjų sovietų lageriuose šeimoms – vienkartinės išmokos

Vilnius, spalio 24 d. (BNS) – Sovietų lageriuose kalėjusių ir per sukilimus prieš nežmonišką jų režimą žuvusių Lietuvos piliečių šeimoms valstybė išmokės vienkartinės išmokas.

Tai numato Valstybės paramos žuvusių pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms dalyvių šeimoms įstatymo pakeitimų projektas, kuriam trečiadienį pritarė Vyriausybė. Dabar šis dokumentas bus teikiamas Seimui.

Kaip pranešė Vyriausybės spaudos tarnyba, pagal naują Pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms dalyvių teisinio statuso įstatymą, kuri išgalios nuo sausio 1 dienos, kario savanorio ar laisvės kovų dalyvio teisinis statusas, be kitų, papildomai galės būti pripažintas ir žuvusiems GULAG (SSRS vyriausioji lagerių valdyba) politinių kalinių sukilimų ir streikų dalyviams.

Kadangi išmokos šeimos nariams skiriamos priklausomai nuo rezistencijos dalyvio žūties aplinkybių, reikia suderinti Valstybės paramos žuvusių

pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms dalyvių šeimoms įstatymą su Pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms dalyvių teisinio statuso įstatymo nuostatomis.

Keičiant Valstybės paramos žuvusių pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms dalyvių šeimoms įstatymą, siūloma nustatyti, kad GULAG politinių kalinių sukilimų ir masinių streikų organizatorių bei dalyvių, žuvusių šių sukilimų ir streikų malšinimo metu, šeimos nariai atitinkamai įgytų teisę į 20 tūkst. litų ir 15 tūkst. litų dydžio vienkartinės pašalpas.

Taip pat siūloma numatyti išmokas (10 tūkst. litų žuvusiojo šeimai) už karius savanorius, kurie, pasibaigus jų įkalinimui, žuvo ar mirė tremtyje.

Valstybės paramos įstatymas galioja beveik devynerius metus. Per visą laikotarpį parama suteikta apie 3600 šeimų, išmokėta 57 mln. litų. Išmokos kasmet indeksuojamos ir nuo įstatymo taikymo pradžios – 1999 metų sausio 1 dienos – padidėjo 7,4 procento.

Sibire žygiavusių jaunuolių išpūdžiai – parodoje

Vilnius, spalio 24 d. (BNS) – Vasarą lietuvių tremties keliais Sibire žygiavęs jaunimas savo išpūdžius pristato mobiliuoje parodoje.

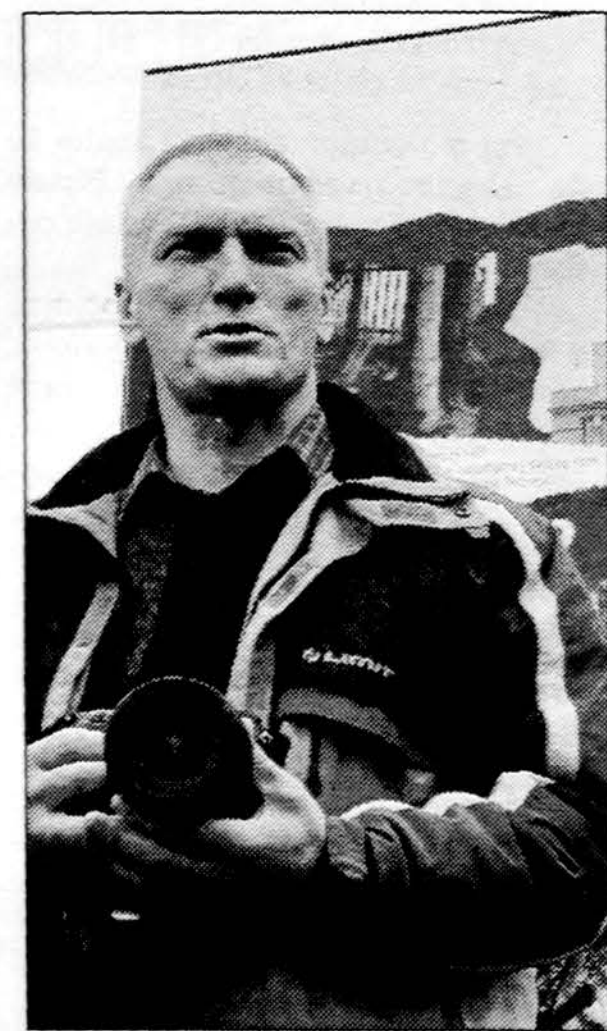
Spalio 25 d., ketvirtadienį, paroda „Misija Sibiras“ pristatoma Vilniuje, Katedros aikštėje. Kubo formos ekspozicijoje – ekspedicijos dalyvių nuotraukos ir dienoraščių ištraukos.

„Pagrindiniai ekspedicijos tikslai – ne tik nuvykti į tremties vietas, bet ir kiek įmanoma plačiau pristatyti visuomenei tai, ką ten – Sibire, teko pamatyti ir išgyventi. Svarbiausia, jog iš vieno į kitą miestą „keliaujančią“ parodą turės galimybę pamatyti dauguma Lietuvos žmonių“, — pranešime spaudai cituojamas Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (LiJOT) prezidentas Miroslavas Monkevičius.

Vilniečiai ir miesto svečiai ekspoziciją galės apžiūrėti iki lapkričio 25 dienos. Vėliau mobili lauko paroda keliaus po visą Lietuvą ir iki liepos mėnesio aplankys dešimties Lietuvos apskričių centrus bei mažesnius miestelius.

LiJOT šią vasarą surengė jaunimo ekspediciją į lietuvių trėmimo vietas Krasnojarsko krašte, Manos rajone. Ekspedicijos metu jauni žmonės tvarkė apleistas lietuvių kapines, susitiko su ten gyvenančiais lietuviams, nuvyko prie Revučų esančio lagerio, kur 1941 metais buvo vežami pirmieji politiniai kaliniai iš Lietu-

vos. Lietuvos jaunuoliai į ekspedicijas po Rusijos Sibiro platybėse esančias lietuvių tremtinių kapines ir buvusias įkalinimo vietas keliavo jau ne pirmus metus. Praėjusių metų vasarą (LiJOT) surengė tris sėkmingas ekspedicijas į Irkutsko, Komijos ir Tomsko sritis.

Misijos į Sibirą ekspeditorius Gintautas Alekna.

Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

SPORTAS

EO krepšininkės Pasaulio lygos varžybose nugalėjo Australijos ekipą

Jekaterinburgas, spalio 24 d. (ELTA) – Jekaterinburge (Rusija) vykstančių ketvirtųjų Pasaulio lygos moterų krepšinio varžybų finalinio turnyro B grupėje trečiadienį Vilniaus TEO komanda 84:67 (27:19, 16:17, 19:16, 22:15) nugalėjo „Canterra Capitals“ (Australija) krepšininkes.

Nugalėtojų gretose rezultatyviausiai žaidė amerikietė Nykeshia Sales. Ji pelnė 25 taškus, atkovojo 4 kamuolius ir atliko 4 rezultatyvius perdavimus. Baltarusė Jelena Levčenko surinko 20 taškų ir atkovojo net 18 kamuolių. Eglė Šulčiūtė įmetė 16 taškų ir po krepšiais sugriebė 6 kamuolius, Sandra Valužytė pridėjo

10 taškų ir 4 rezultatyvius perdavimus. Gintarė Petronytė surinko 5 taškus, Rima Valentienė — 3, amerikietė Kristin Haynie — 2, o Šarūnė Jasiunskaitė taškų nepelnė.

Australijos klubui Natalie Hurst pelnė 17 taškų, Peta Sinclair surinko 13 taškų, Jessica Bibby sąskaitoje — 10 taškų.

TEO komanda pirmosiose rungtinėse 57:101 nusileido Maskvos CSKA (Rusija) ekipai, o antrosiose — netikėtai 79:76 įveikė JAV rinktinę.

Varžybose dalyvauja aštuonios komandos, suskirstytos į dvi grupes. Po dvi geriausias grupių komandas pateks į pusfinalius, o likusios ekipos žais dėl 5-8 vietų.

Prezidentui patars du konsultantai

Atkelta iš 6 psl.

L. Narbutis studijavo University of Illinois at Chicago ir Urbana (JAV). Baigęs studijas dirbo vadybininku įvairiose kompanijose, vėliau įkūrė savo verslą. 2004 metais L. Narbutis grįžo į Lietuvą.

Daumantas Matulis gimė Vilniuje (1970 m.). Mokėsi Vilniaus universitete, kur įgijo biochemijos bakalaurą laipsnį. 1998 metais apsigynė

biochemijos ir molekulinės biologijos daktaro laipsnį University of Minnesota (JAV). Dirbo energetikos planavimo ir aplinkosaugos srityje Osle (Norvegija), buvo University of Minnesota mokslinis darbuotojas, vėliau dirbo kompanijos „Johnson & Johnson“ padalinyje. 2005 metais D. Matulis grįžo į Lietuvą.

Prezidento spaudos tarnyba

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

California valstijoje evakuota daugiau kaip 500 tūkst. žmonių

Gaisras California valstijoje iš namų išvijo daugiau kaip pusę milijono žmonių.

Los Angeles, spalio 24 d. (AFP-BNS) – California valstijoje trečią dieną siaučiant miškų gaisrams, kurie jau sunaikino 1,3 tūkst. pastatų, antradienį buvo nurodyta evakuotis daugiau kaip pusę milijono žmonių. Stipraus sezoninio vėjo, kuris pučia iš dykumos, genamos liepsnos nusiaubė mažiausiai 166 tūkst. ha sausų miškų ir krūmynų; tai viena didžiausių tokio pobūdžio krizių per visą California istoriją.

Per mažiausiai 16 atskirų gaisrų, kurie prasidėjo sekmadienį, vienas žmogus žuvo, o dar daugiau kaip 20 buvo sužeisti. Valstijos pareigūnai vėlai antradienį sakė, kad jau sudegė 1,285 namai ir ūkiniai pastatai.

Gubernatorius Arnold Schwarzenegger paprašė, kad prezidentas George W. Bush paskelbtų California federaline nelaimės zona, o Baltųjų rūmų atstovė patvirtino, kad Bush valstijoje apsilankys ketvirtadienį. „Meldžiamės už tuos, kurie buvo paveikti, galvojame apie juos ir taip pat siunčiame federalinės vyriausybės pagalbą“, – anksčiau antradienį savo kalboje sakė G. W. Bush.

Daugelyje California vietų šiemet buvo rekordiskai mažai lietaus ir tvyrojo rekordiniai karščiai, todėl didžiuliai miškų ir krūmynų plotai buvo sausi kaip parakas. Su liepsnomis kovoja maždaug 8 tūkst. ugniagesių, kuriems padeda 90 specialių lėktuvų ir sraigtasparnių. Tarp ugniagesių yra 2,6 tūkst. kalinių, parengtų gesinti gaisrus.

San Diego apygardoje, kuri yra gaisrų epicentras, evakuoti gyventojai buvo nusiųsti į amerikietiškojo futbolo komandos „Chargers“ stadioną „Qualcomm“. Čia glaudėsi keli tūkstančiai žmonių. San Diego apygardos pareigūnai sakė, kad įsakymus evakuotis gavo maždaug 513 tūkst. žmonių, o dar 12-ai tūkst. gyventojų buvo patarta išvykti.

Gaisrų priežastys įvairios. Manoma, kad Malibu siaučiantį gaisrą sukėlė nukritęs elektros perdavimo laidas, o dėl gaisro Orange apygardoje, kuris nuniokojo 6 tūkst. ha, kaltinami padegėjai. Šie gaisrai yra baisiausi California valstijoje nuo 2003 metų, kai žuvo 22 žmonės ir sudegė daugiau kaip 3 tūkst. namų.

Venesueloje policija susirėmė su studentais

Karakasas, spalio 24 d. (AFP-BNS) – Venesuelos sostinėje Karakasė policija susirėmė su tūkstančiais studentų, kurie protestavo prieš kairuolio prezidento Hugo Chavez pasiūlytas konstitucijos pataisas išplėsti jo galias.

Demonstrantai, nepatenkinti H. Chavez siūlymu įrašyti į konstituciją galimybę balotiruotis neribotą skaičių kartų, mėtė į policininkus butelius ir akmenis. Policija panaudojo ašarines dujas. Demonstrantai taip pat susirėmė su karingai nusiteikusiomis H. Chavez šalininkais, kurie vilkėjo raudonus marškinėlius, simbolizuojančius prieštarą vertinamą Venesuelos vadovą.

Opozicinių pažiūrų studentai bandė ateiti prie parlamento pastato, skanduodami: „Reformai – ne, demokratijai – taip!“ Susirėmimai įvyko tada, kai jie mėgino prasiveržti pro policijos užkardą. Penki demonstrantai buvo lengvai sužeisti. Šimtai policininkų ir Nacionalinės gvardijos narių sulaukė demonstrantus už kelių kvartalų nuo Nacionalinės Asamblėjos pastato.

H. Chavez taip pat nori išplėsti vykdomosios valdžios įgaliojimus, jeigu būtų įvesta nepaprastoji padėtis. Pasak jo, konstitucijos reforma būtina, kad Venesuela galėtų greičiau pereiti prie socializmo. Pataisas šiuo metu nagrinėja parlamentas, kur daugumą balsų turi H. Chavez šalininkai. Dalis pataisų jau patvirtintos.

Kai parlamentas baigs balsavimą dėl pataisų, naujoji konstitucija bus pateikta referendumui, kuris, kaip numatoma, įvyks gruodžio 2 dieną. Tuo tarpu studentai atkreipia dėmesį, kad pasiūlytos konstitucijos pataisos sustiprins valstybės įgaliojimus, suvaržydamos piliečių teises.

Pagal naująją konstituciją H. Chavez galės, be kita ko, steigti naujas provincijas ir panaikinti esamas, formuoti vietos valdžios institucijas, skirti ir aukštesnes pareigas kariškiams ir reguliuoti pinigų politiką.

Konstitucijoje taip pat bus parašyta, kad Venesuelos „visuomeninė politinė santvarka grindžiama socialistiniais ir humanistiniais principais“, tokiais kaip „teisingas turto pasidalijimas“.

AZIJA

BEIJING

Kinija trečiadienį paleido savo pirmąjį Mėnulio palydovą, kurio misija yra svarbus žingsnis šiai šaliai įgyvendinant planus iki 2020 metų nusiųsti į Mėnulį savo astronautą. Palydovo „Chang'e I“ paleidimą iš kosmoso centro pietvakarinėje Sičuano provincijoje transliavo nacionalinė televizija. „Chang'e I“ turi vienus metus tyrinėti Mėnulį ir pateikti medžiagą mėnapiui sudaryti. Šia ekspedicija, kuri atsisie 1,4 mlrd. juanių (0,5 mlrd. litų), kinai pradėjo vykdyti programą, kurios tikslas – iki 2012 metų nuleisti Mėnulyje nepilotuojamą aparatą, o iki maždaug 2020 metų nusiųsti į Mėnulį žmogų. Kinija savo Mėnulio palydovą vadina trečiu labai svarbiu etapu šalies kosmoso programai po raketų ir palydovų sukūrimo nuo 8-ojo dešimtmečio ir žmogaus skrydžių į kosmosą 2003 ir 2005 metais.

AUSTRALIJA

SIDNĖJUS

Vienoje Australijos aukso šachtos trečiadienį dėl gaisro įstrigo 54 šachtininkai, bet daugiau kaip pusė jų netrukus buvo evakuoti, pranešė šachtos valdytoja ir šalies žiniasklaida. Šachtosje „Kanowna Belle“, kuri yra Vakarų Australijoje, kilus gaisrui šachtininkai pasislėpė požeminėse slėptuvėse, skirtose avarijų atvejams. Gaisras netrukus buvo nuslopintas, pranešė „Barrick Gold Corporation“. Jau evakuoti 37 darbininkai, o likę žmonės turėtų būti evakuoti vėliau trečiadienį, pranešė „Australian Broadcasting Corporation“.

EUROPA

ANKARA

Turkijos kariniai lėktuvai ir pėstininkai nuo sekmadienio iki antradienio vakaro atakavo kurdų sukilėlių pozicijas Irako šiaurėje, trečiadienį.

nį pranešė šaltiniai ginkluotose pajėgose. Kariniai lėktuvai maždaug 20 km atstumu įskrido į Irako teritorijos gilumą, o 300 kareivių įėjo į ją 10 km atstumu. Per operacijas buvo sunaikinti 34 Kurdistano darbininkų partijos (KDP) kovotojai, pranešė šaltiniai. Pasak jų, Turkijos aviacijos antskrydžiai buvo surengti į tikslus taikinius ir suderinti su reidais žemėje, kuriuos Turkija jau ir anksčiau atliko Irako ir Turkijos pasienyje kalnuose. Tai nebuvo plataus masto kariniai veiksmai, dėl kurių nuogąstauja JAV ir Irako valdžia.

VARŠUVA

Ministras pirmininkas ir konservatorių partijos „Įstatymas ir teisingumas“ vadovas Jaroslaw Kaczynski trečiadienį teigė, kad jis atsisakys lapkričio 5 dieną, kai į pirmą posėdį susirinks naujasis parlamentas. Jis taip pat teigė, kad „Įstatymas ir teisingumas“ bus stipri opozicinė partija. „Įstatymo ir teisingumo“ vadovas pažymėjo, kad jo nedomina Seimo pirmininko pavaduotojo postas, ir nurodė, kad iš tikrųjų nesiekia jokio posto parlamente. „Įstatymas ir teisingumas“ tikisi, kad vyriausybė „tęs politiką, kuria bus siekiama apginti nacionalinius Lenkijos interesus“, – pridūrė jis.

Lenkijos premjeru tapsiantis Donald Tusk trečiadienį pradėjo kloti planuojamos valdančiosios koalicijos pamatus – jis paskelbė, jog nori, kad jo pavaduotoju taptų galimos koalicijos partnerės vadovas. „Būtų visiškai natūralu, kad Waldemar Pawlak taptų vicepremieru, jei bendrai imsimės atsakomybės už vyriausybę“, – interviu televizijai TVN24 sakė 50 metų D. Tusk. 48 metų W. Pawlak Lenkijos valstiečių partija, kuri per rinkimus liko ketvirta, jau vadovauja kelioms regionų vietos taryboms drauge su Pilietine platforma. Tačiau koalicija dar nesudaryta: Lenkijos valstiečių partijai nepatinka Pilietinės platformos pažadai mažinti mokesčius ir planuojamos reformos socialinio saugumo srityje, kurios esą gali suduoti ūkininkams per kišenę. Pilietinė platforma Seime turės 209 iš 460 vietų, o konservatorių „Įstatymas ir teisingumas“, kuris valdė nuo 2005-ųjų, – 166 vietas.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LIETUVIŲ TELKINIAI

SAN FRANCISCO, CA

RUDENS BALIUS

San Francisco lietuviai spalio 13 d. rinkosi į tradicinį Rudens balių.

GRYBINAS LEE

San Francisco Bendruomenės pirmininkė

Spalio 13-tą, šeštadienį, San Francisco priemiestyje „Holiday Inn“ įvyko San Francisco Lietuvių Bendruomenės metinis Rudens balius. Apie šestą valandą pradėjo rinktis žmonės prie įėjimo stalo. Juos ten priiminėjo valdybos narės: Dalia Grybinas Lee ir Marytė Currier. Įėjimo stalas buvo apdengtas visokiomis dovanomis, skirtomis loterijai. Jas paaukojo nariai. Buvo: dekoratyvinė lėkštė, sukurta Algio Ratniko žmonos Florence Monzasch, apyrankė iš gintaro ir turquoise, padovanota Albertos Astras Singh, perliukų, atvežtų Ritos Kovaitės-Weinstein iš Kinijos, buvo lietuviško sūrio, pagaminto Danutės Janutienės ir Patrimk Currier. Kai visi susirinko į gražiai išpuoštą salę, Algis Ratnikas, taip pat valdybos narys, pakvietė visus eiti valgyti. Visiems pasisotinus prasidėjo programa.

Pirmiausia pagerbėme mūsų vyriausiąją dalyvę — Lillian Asmus. Jai jau 101 metai. Visi, pilni entuziazmo, sudainavo jai ilgiausių metų. Vėliau ji išlipo iš savo ratukų ir trupučiuką „pašoko“.

Po to pasveikinome Dennis Garrison, mūsų garbės konsulą, ir pranešėme, kad jis dar turi bilietų į Žal-

gario-Warriors krepšinio rungtynes, kurios vyko ateinančią pirmadienį. Taip pat priminėme, kad jo sporto klube lapkričio mėnesį įvyks menininko Vytenio Lingio priėmimas. Ingrida Marčiulionienė gali suteikti daugiau informacijos apie tai (925-743-1120). Gruodžio mėnesį ruošiamės Kūčias (irgi Dennis Garrison's sporto klube), o kovo mėnesį — Nepriklausomybės šventę. Nors buvo labai džiugus vakaras, norėjome prisiminti Pažemenius. Jie abu ilgus metus atidavė daug energijos ir jėgų Lietuvių Bendruomenei. Juos pagerbėme tylos minute.

Po to prasidėjo mūsų pagrindinė programa. Los Angeles Bendruomenės ir Lietuvių Dienų pirmininko pagalba buvome iškviesti linksmosios muzikos ansamblių „Aitvarą“. Rita Kovaitė su vyru sutiko juos San Francisko ir priėmė į savo namus. Jie buvo puikūs muzikantai! Daug kas juos gyrė. Jų muzika ir dainos buvo gyvos ir puikiai harmonizuotos. Iš karto keli žmonės pradėjo šokti. Po kiek laiko atbėgo vaikučiai su mokytoja Rosana Slezevičiute ir pradėjo šokti. Po jų prisidėjo visi. Šokom iki pertraukos. Per pertrauką Danutė Janutienė ir Dennis Garrison surengė loteriją. Po pertraukos šokom toliau. Šokom ir dainavom iki vidurnakčio. Atrudė, kad visi buvo patenkinti.

Šiųmetiniame pokilyje netrūko geros nuotaikos.

LIETUVIŲ FONDO AUKOTOJAI

Nuoširdžiai dėkojame 2007 m. liepos, rugpjūčio, rugsėjo mėn. Lietuvių fondo aukotojams, kurių dosnumo dėka, LF kapitalas padidėjo **\$1,433,094** suma! Maloniai kviečiame visus lietuvius remti Lietuvių fondą. **Mūsų tauta – mūsų ateitis.**

LF vadovybė

Sutrumpinimai: **atm. įn.** – atminimo įnašas, vard. įn. vardinis įnašas, **prog. įn.** – proginis įnašas; pavardė po dvitaškio – aukotojas; suma po pavardės skliausteliuose – viso įnešta į LF.

- \$10** Barisa, Bart B., CA (\$285); Drogalis, Diane, PA (\$10); Maurukas, Darius, IL (\$30); Petrauskienė, Birutė atm. įn.: Alkevičienė, Genutė, MI (\$10);
- \$20** Mascinskienė, Zita, OH (\$20); Raulinaitis, Dr. Jūratė, CA (\$230);
- \$25** Kondratas, Victor, NY (\$90); Musonis, Vytautas ir Genovaitė, IL (\$1,300); Raudys, Robertas, IL (\$150); Šlepetys, Richard, NJ (\$35); Tomkus, Milda, CA (\$400); Underys, Aldona, IL (\$175); Vaškelis, Prima, FL (\$375);
- \$30** Augaitis, Algis, IL (\$70); Banys, Rimas, IL (\$1,150); Gražys, Jonas, IL (\$155); Modestas, Edwardas, IL (\$170); Railaitė, Neringa, CA (\$1,100); Variakojis, Daina, IL (\$1,530);
- \$40** Littlefield, Rasa, IL (\$70);
- \$50** Domanskis, Vandelinis, FL (\$2,950); Klosis, Walter, NY (\$1,740); Korzonas, Raimundas, IL (\$940); Moritis, Kathleen R., WA (\$75); Niemi, Rima vard. įn.: Ječius, Kęstutis, IL (\$125); Smilga, Aleksas, IL (\$1,050); Šmulkštienė, Aldona, IL (\$750);
- \$75** Petroliūnas, Tomas ir Laima, IL (\$645);
- \$100** Alksninis, Naras, CA (\$100); Astrauskas, Andrius atm. įn.: Astrauskas, Ramūnas, IL (\$100); Astrauskas, Neda Augustė vard. įn.: Astrauskas, Ramūnas ir Ingrida, IL (\$100); Balčiūnas, Dr. Algimantas, CA, (\$1,410); Bernardo Brazdžionio fondas: Polikaitis, Antanas ir Dailė, CA (\$6,890); Bruzga, Donatas, NY (\$100); Buivys, Daina, MD (\$500); Daukša, Linas ir Asta, CA (\$300); Dumblauskas, Edward, IL (\$565); Germanas, Dalia, IL (\$125); Germanas, Vidas, IL (\$200); Juodka, Vytautas A., IL (\$500); Lembergas, Vitalis, CA (\$2,110); Lithuanian American Club of Arizona (\$100); Majauskas, Kazys ir Elena, IL (\$1,400); Mažeika, Vaclovas, IL (\$1,400); Mažosios Lietuvos Lietuvių Draugija, IL (\$500); Mičiūdas, Aleksandras Artūras, Argentina (\$100); Miškinis, Vytenis, OH (\$200); Reklaitis, Vytautas atm. įn.: Vaitkus, Rimantas ir Aldona, AZ; Rožanskas, Kazys, LT (\$1,200); Stončius, Pijus, IL (\$1,200); Udris, Annika Briggita vard. įn.: Udris, Narimantas ir Janina, MI, (\$100) Udris, Nora Janina vard. įn.: Udris, Narimantas ir Janina, MI (\$100); Underys, Algirdas, IL (\$400); Volertas, Kun. Vytautas, NY (\$200); Vydas, Dr. Saulius, MS (\$500); Dr. Juozas ir Emilija Vydas atm. įn.: Vydas, Dr. Saulius, MS (\$500);
- \$200** Eringis, Vytautas atm. įn.: Buivys, Justinas, MD (\$100); JAV LB Baltimorės Apylinkė, MD (\$100);
- \$300** Čyvas, Kun. Matthew, FL (\$3,600); Dučmanas, Zenonas, OH (\$500); Griškelis, Rimas ir Regina, IL (\$1,100); Kuolas, Almis, MA (\$1,300);
- \$600** Butkus, John-Jonas, CA (\$600); Grušnys, Dr. Arnoldas, KS (\$2,000); Januta, Donatas, CA (\$1,100);

\$1,666 Dennis, Kenneth J., VA- testamentinis palikimas;

\$23,9286 Sirutis, Irene, AR-testamentinis palikimas;

\$1,399,800 Užgiris, Vytautas I., MA - testamentinis palikimas;

■ Įsirašykite ir įrašykite artimuosius į Lietuvių fondo narius.

■ Pažymėkite svarbias progas fondo įnašais-gimimus, krikštynas, gimtadienius, mokslo baigimus, šventes, vedybas, jubiliejus.

■ Atminimo įnašais pagerbkite mirusiuosius.

■ Rašydami testamentus, bent dalį turto palikite Lietuvių fondui.

LITHUANIAN FOUNDATION,

INC. A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION,
Fed. ID# 36-6118312

Priimame kreditines korteles

LIETUVIŲ FONDAS – LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

14911 127TH ST., LEMONT, IL 60439, USA

Tel. 630-257-1616 Fax. 630-257-1647 admin@lithfund.org

www.lithfund.org

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukšė S. Kanė,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

INDIJĄ PRIEŠ 20 METŲ

ALEKSAS VITKUS

Nr. 18

Gėrėjomes tyru vėsoku oru ir nepaprasta gamta. Nematėme nei Yeti, nei Yak, to laukinio dviejų metrų aukščio, sveriančio iki 2,000 svarų jaučio, kuris yra toks svarbus gyvulys šio krašto žemės ūkyje. Paliekame Nepalą prisiminti, kad čia 500 metų prieš Kristų gimė Indijos filosofas, Buddha religijos įsteigėjas, kurio gyvenimas yra apsuptas daugybės legendų ir mitų. Bendras vaizdas vis dėlto liko toks: jei Indija yra neturtingas kraštas, tai Nepalas — dar neturtingesnis. Nepalui sakome su diev, arba, maldingai sudėję abu delnus į vieną, atsisveikinome su mūsų Nepalo gidu, jam sakydami: „Namaste!“. Jis plačiai nusišypsojo, mums taręs tą patį „Namaste“. Ši žodį jau buvome girdėję ir Tailande, ir Burmoje. Jis tinka ir pasisveikinti, ir atsisveikinti, o Indijoje sužinojome jo dar vieną reikšmę: „Neįlipk į tai ką čia karvė paliko“.

Varanasi — Benares

Grįžtame į Indiją. Skrendame į Varanasi (kai kur žinomą ir kaip Benares) miestą Uttar Pradesh provincijoje, tuojau į pietus nuo Nepalo. Apšitvarę savo kambaryje Taj Ganges viešbutyje, skubame susitikti su Benares College profesoriumi, kuris mus pavedžios po siauras miesto gatvėles ir parodys paprastą miestą, kuris vis dėlto turi milijoną žmonių, gyvenimą. Sakau paprastą, nes man pasirodė, kad beveik visi gyventojai čia dieną praleidžia tik lauke ar gatvėje. Jie ten valgo, šnekučiuoja, prekiauja, sėdi, ilsisi arba žvalgosi ir nieko neveikia. Kiti ir miega. Ar bent snūduriuoja. Gatvė praeina viena kita karvė, kartais atrodė, jog jos pačios žinojo, kur joms reikia eiti. Tai šventyklų miestas, į kurį suvažiuoja hindu tikintieji, panašiai kaip musulmonų maldininkai suvažiuoja į Meca. Šventyklos, kurių čia yra daugiau kaip 1,500, po vieną ar grupę atrodė labai gražiai, bet priėjimai prie jų yra purvini, nešvarūs, su kartais net nosį užgniaužiančiais kvapais.

Pasivaikščioję po miestą ir apžiūrėję kelias šventyklas, išvažiuojame už miesto pasižiūrėti garsių senojo Sarnath miesto griuvėsių. Tai vieta, kur prieš daugiau kaip 2,500 metų Buddha, patyręs draugišką nušvitimą, pradėjo skelbti savo naują

mokslą. Trim šimtais metų vėliau beveik visą Indijos subkontinentą užvaldė garsus užkariautojas Ashoka. Nuo visų kitų istorijoje minimų užkariautojų jis skyrėsi tuo, kad po vieno didelio mūšio jis susigraudino ir nutarė savo imperiją plėsti tik nekrutu būdu, kaimynus įkalbėdamas ar įtikindamas prie jo prisijungti taikingai. Prieš savo gyvenimo galą jis tapo labai maldingu budistu vienuoliu.

Tarp griuvėsių dar galima atrasti penkis gerai išsilaikiusius paminklus ir 110 pėdų aukščio Dhamer stulpą, statytą 500 metų po Kr. Apžiūrėjom ir ten esančią kiniečių šventyklą ir archeologinį muziejų, kuriame yra surinktos budistų religijos relikvijos iš viso pasaulio. Ant sienų kabėjo paveiksai, vaizduojantys scenas iš didžiojo pranašo gyvenimo.

Tekant saulei, anksti rytą, sėdome į laivą, kuris mus nuplūkdino į taip vadinamus „ghats“, kurie yra ne kas kitas kaip upės pakrantės, į kurias iš miesto, žengdami per kelias vis žemėjančias terasas, maldininkai ar šiaip žmonės gali prieiti prie Ganges upės, laikomos šventa. Čia kiekvieną rytą susirenka tūkstančiai žmonių, kurie žengia į mums atrodžiusį ne labai švarų vandenį ir ten murkdosi ar prausiasi. Indai tiki, kad pasinėrimas į Ganges vandenį nuplauna jų nuodėmes ir jie gali tikėtis po mirties pamatyti savo dievą. Kai kurie, ypač senesnieji, sėdi ant kranto, tikėdamiesi, kad jie čia, prie šventos upės mės, tai jiems užtikrins išganyką.

Žemiausiose terasose kai kur degė laužai, buvo deginami mirusiųjų lavonai. Praplaukėme pro tas minias, o išlipti ar prisijungti prie jų kažkaip nesinorėjo. Stebėjome iš miesto einančius nešikus, kurie iš bambuko lazdu padarytuose neštuvuose nešė ir drobule suvyniotus lavonus, dėjo juos ant žemės, prie upės kranto. Čia juos perimdavo kiti patarnautojai, kurie tuos lavonus pamerkdavo į Ganges upės vandenį. Taip „išvalyti“ jie buvo kraunami ir aukštą laužą, kuris dega visą dieną. Aplink stovėjo karvės, artimieji, šiaip sau žiūrovai, hindu asketai. Negirdėjome jokių kalbų, dejonų ar raudų. Niekur kitur Indijoje nepergyvenome tokio neaprašomai liūdno, bet kartu ir sukrečiančio įspūdžio. Nuotraukų čia neleidžia daryti.

Bus daugiau.

Apsiplovimai prie Ganges upės — Varanasi/Benares.

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
suželdimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 Ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL,
Tel. 708-422-8260.

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
www.draugas.org

ADVOKATO DANO LAPKAUS
KONTORA

www.LapkusLaw.com

Willow Springs, IL
Tel. 708-839-1556

KAIP AMERIKOS LIETUVIUI SUDARYTI TESTAMENTĄ

Testamentas yra Jūsų „gulbės giesmė“. Liūdna galvoti apie mirtį, iš kitos pusės, malonu apibendrinti viso gyvenimo rezultatus. Malonu perleisti sunkiai ir ilgai kaupią turtą artimiesiems. Malonu apdovanoti tuos, kuriuos myli, ypač kad nereikia galvoti, kaip ko neįžeidus. Juk testamentai įsigalioja tik po sudarytojų mirties.

Ar jūsų testamentas galios, nuspręs teismas. Kiekviena JAV valstija laikosi savų testamentų sudarymo taisyklių. Formalumų vienur daugiau, kitur mažiau, bet esminiai principai yra bendri. Nesileidžiant į subtilybes ir išimtis, aptarkime, ko reikia, jog teismas pripažintų jūsų testamentą galiojančiu.

Svarbiausia, testamentą reikia parašyti. Net jei šimtams kaimynų, giminių ir draugų tiksliai pasakysite, kaip norite paskirstyti turtą po mirties, to neužteks. Išdėstykite savo norus ant popieriaus. Norus galima surašyti rašalu, tušinuku, spausdinimo mašinėle, vištos koja — viskas tiks, jokio skirtumo.

Šį popieriaus lapą nedviprasmiškai pavadinkite testamentu ir išdėstykite, ką kam paliekate. Nėra stebuklingos testamentų teksto formulės, svarbu, jog skaitytojui būtų aiški jūsų intencija. Jei tekstą parašysite sudėtingai, testamentų reikšmę išaiškinti teismas, o tai nebūtinai bus tai, ko tikėjotės.

Testamente nebūtina vardyti visų užgyventų turtų. Kiekvieno kambario ir kiekvieno stalčiaus

inventorizacija gal ir būtų įdomi, bet savo energiją geriau nukreipkite kitur. Galite parašyti, jog briliantai atiteks Onutei, o laivas — Petriui. Visi rūbai — našlaičiams Kupiškėje, o indai — Jonui. Arba galite išdalinti visą turtą procentais: Onutei 64 proc., Petriui 20 proc., našlaičiams 3 proc., Jonui 1 proc.

Nurodykite, ką norėtumėte paskirti savo palikimo vykdytoju. Šis žmogus prižiūrės, kad jūsų norai būtų tiksliai įvykdyti bei sumokės būtinas išlaidas. Jei turite mažų vaikų, nurodykite, ką norėtumėte paskirti jų globėjui. Tai, turbūt, pati svarbiausia testamentų funkcija.

Testamento sudarytojas, jūs, privals testamentą pasirašyti dviejų liudininkų akivaizdoje. Liudininkai taip pat pasirašys testamentą, paliudydami, jog testamentą sudarytojas pasirašymo metu buvo sveiko proto ir pasirašė niekieno neverčiamas. Liudininkams nebūtina žinoti, kas kam paliekama, jie tik patvirtina jūsų laisvanorišką pasirašymo aktą.

Pasirašytą ir paliudytą testamentą pataisyti yra sunku. Dėl suprantamų priežasčių teismai labai įtariai nagrinės pastabas paraštėse arba ranka prirašytus porą nulių prie vykdytojų skirtos dovanos. Tačiau naują testamentą galite rašyti nors ir kasdien. Jei Onutė į teismą atsineš pirmadienį parašytą testamentą, o Petras — parašytą antradienį, naujasis testamentas laimės prieš visus ankstesnius.

JAV LB Cicero apylinkę aplankė „Draugo“ vyr. redaktorė

MARIJA REMIENĖ

Š. m. spalio 21 d. po lietuvių šv. Mišių Šv. Antano parapijoje į Cicero sekmadienio kavinę atvyko „Draugo“ vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė. Susirinkimą organizavo Cicero LB apylinkės pirmininkas Mindaugas Baukus, kuris pasveikino atvykusią viešnią ir jos draugus.

„Draugo“ vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė.

Dalia Cidzikaitė – kukli, nedidelio ūgio moteris. Gimė, augo ir pradinį mokslus baigė Vilniuje, bet jos tėvai – tikri dzūkai. Nerūpestingas vasaras ji praleisdavo Dzūkijos kaime. Vilniaus pedagoginiame universitete įsigijusi magistro laipsnį, Dalia Cidzikaitė siekė daktarato University of Illinois at Chicago (UIC) PLB Lituanistikos katedroje. Baigusi mokslus Dalia Cidzikaitė buvo pakviesta užimti dienraščio „Draugas“ dienraščio vyr. redaktorės pareigas. Šiose pareigose ji dirba apie dešimt mėnesių.

Nors Dalia Cidzikaitė turi švelnų balsą, yra labai tvirtos būdo. Ji puikiai supranta vyr. redaktorės pareigas ir daro įvairius, nelengvus sprendimus. Jos rankose dienraščio turinys pasikeitė į gerą pusę. Ciceriečiai vyr. redaktorei uždavė įvairiausių klausimų, į kuriuos redaktorė atsakė, nevengdama paaiš-

kinti esamas problemas. Šiuo metu „Draugas“ spausdina realias problemas, kurios aktualios mūsų apylinkėje ir lietuviškoje visuomenėje. Visiems žinoma, kad „Draugas“ išsiskiria savo rimtumu, aktualumu ir lietuviškumu. Dienraštyje nėra kriminalinių puslapių.

Diskusijose buvo iškeltos Lietuvos spaudos problemos – tai svetimybės, kurių pasitaiko ir „Drauge“. Pašnekovas keliais pavyzdžiais nurodė, kaip prie angliško žodžio pridama galūnė ir taip sulietuvinamas žodis. Vyr. redaktorė paaiškino, kad tos svetimybės pasitaiko, kai rašiniai atsinešiami iš Lietuvos ir kai juos reikia tuoj pat publikuoti. „Drauge“ yra kalbos skyrius „Kaip kalbame?“, kurį veda UIC doktorantė Aurelija Tamošiūnaitė, kuri taip pat dalyvavo šioje popietėje.

„Draugo“ leidėjų pirmininkas Saulius Kuprys pabrėžė, kad redakcija atlieka didelį darbą ir laiku paruošia leidinius. Dienraščio darbas skiriasi nuo savaitraščio. Redakcija kasdien darbą pradeda dar 7 val. ryto. Mes, lietuviai, esame laimingi, galėdami išlaikyti vienintelį dienraštį lietuvių kalba Amerikoje.

Milijoniniame mieste Čikagoje iš keturių dienraščių užsidarė du. S. Kuprys kvietė surasti naujų prenumeratorių. Jo nuomone, dienraštį užsisakyti reikėtų pakviesti daugiau naujai atvykusių lietuvių, kurių dauguma net nėra matę ar girdėję apie „Draugą“. Tik kartu dirbant įmanoma sulaukti gerų rezultatų.

Užbaigdamas šį informacinį susitikimą, LB pirmininkas Mindaugas Baukus padėkojo vyr. redaktorei Daliai Cidzikaitėi ir jos bendradarbiams, o taip pat ir visiems atsilankiusiems.

Visi dalyviai buvo pavaišinti kugeliu ir skaniais pyragais – Sigutės Žemaitienės ir Audronės Bernatavičienės rūpesčiu. Visi tarė „Ačiū“.

Būtų gerai, kad panašaus pobūdžio informaciniai susitikimai su „Draugo“ vyr. redaktore, būtų su-ruošti ir kitose vietovėse.

Cicero lietuviai gausiai susirinko į susitikimą su „Draugo“ vyr. redaktore Dalia Cidzikaitė. Priekyje: Šv. Antano parapijos klebonas Sergio Solis.

Jono Kuprio nuotraukos

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
www.draugas.org

Australijos lietuviijoje

Dr. Algimantas Taškūnas, Hobart universiteto profesorius ir Lietuvos studijų sambūrio steigėjas informuoja: „Jūs žinote, kad Tasmanija yra labai mažai lietuvių. Tačiau Olegas Truchanas (žuvęs 1972 m.) giliai įstrigo vietinių gyventojų atmintyje. Tad ir dabar opera „Olegas“ ruošiamas beveik išimtinai australų iniciatyva.“

Girius Antanaitis, Australijos lietuvių Jaunimo sąjungos pirmininkas, vienas iš tų jaunų žmonių, kuriam svarbu išlaikyti lietuvių Australijoje.

www.lietuviams.com nuotr.

Kaip žinia, š. m. rugsėjo 27–28 d. Hobart, Tasmanija sostinėje buvo viešai parodytos trys kuriamos operos „Olegas“ ištraukos. Visas pirmas veiksmas (kuris vaizdavo Olegą Lietuvoje, Šiauliuose) buvo dainuojamas lietuviškai. Tekstus išvertė poetė Lidija Šimkutė, gyvenanti Adelaidėje.

Opera stato IHOS Music Theatre and Opera Co. Ši, 1990 m. įsteigta operos kompanija jau spėjo pastatyti penkias kitas operas. Operų spektakliai buvo surengti Australijos didmiesčiuose. Solistai – patyrę operos dainininkai. Orkestre groja Tasmanijos simfoninio ir Muzikos konservatorijos orkestrai. Operos kompozitorius yra Constantine Koukias, graikų kilmės australas. Turimomis žiniomis, galutinis operos paruošimas gali užtrukti iki dviejų metų.

Rašytoja Nijolė Jankutė-Užubalienė, anksčiau gyvenusi Čikagoje ir dirbusi „Draugo“ administracijoje, įsikūrė Sydney, Australijoje ir reiškiasi vietos lietuvių visuomenėje bei bendradarbiauja savaitraštyje „Mūsų pastogė“. Neužmiršta ji ir dienraščio „Draugas“, kartkartėmis atsiųsdama savo rašinius.

Jos duktė Dvilė Užubalytė-Zduobienė, Sydney Technologijos universitete gilinasi „publishing–editing“ srityje ir įsigijo magistro laipsnį. Ji dirba „Halifax Bank of Scotland Capital Finance“ bendrovės vadyboje. Dvilė, gyvendama Čikagoje, buvo aktyvi skautė. Taip pat ji rašinėjo į vaikų laikraščius. Jos knygutė „Šmikštys ir kompanija“ išleido „Kernavės“ skautų tuntas

Čikagoje, 1974 m.

Du lietuviai, anksčiau gyvenę Perth mieste, paliko pėdsakus Australijos žemėlapyje. Vienas jų – panevėžietis Gediminas Patupis. Jo pastangomis žemėlapyje atsirado Eucla miestelis, Vakarų ir Pietų Australijos pasienyje. Jo vargo ir kantrybės dėka, padedant žmonai Pajautai, dykumoje buvo pastatytas motelis, baseinas ir kt. Dabar Eucla yra svarbus pasienio postas su policijos būstine.

Kitas išskirtinai pasižymėjęs lietuvis yra inž. Viktoras Skrolys, daug prisidėjęs prie Perth miesto planavimo. Vienas miesto parkas yra pavadintas „Skrolys Park“.

Poetas Juozas Almis Jūragis, gyvenęs Sydney, mini 90 metų amžiaus sukaktį. Jis seniai reiškiasi spaudos puslapiuose ir yra parašęs keletą knygų. Jo kūryba yra išversta ir išleista kitomis kalbomis. Anot „Mūsų pastogės“, sukurtojo, dirbdamas spaustuvių, nepamiršo lietuviško įsipareigojimo ir yra atidavęs savo duoklę lietuvių.

Juozas Donela, veiklus ir populiarus Australijos lietuvis, išleido prisiminimų knygą. Ji nepardavinėjama, o yra skirta bibliotekoms, gimnėms Lietuvoje ir draugams Australijoje. Autorius mėgsta keliauti. Jis yra pabuvojęs Australijoje, Europoje, Šiaurės ir Pietų Amerikoje.

K. Vanagienės žodžiais (savaitraštyje „Mūsų pastogė“) – pradėjus knygą skaityti, negali atidėti kitai dienai.

Australijos Lietuvių Bendruomenės (ALB) Krašto valdyboje – trys naujieji emigrantai. Ateinančių Australijos lietuvių dienų Sydney organizacinio komiteto pirmininkas ir sekretorė – taip pat naujieji ateiviai. Jie veda SBS lietuvių radijo valandėles Melbourne ir Sydney, redaguoja abu pagrindinius savaitraščius: „Mūsų pastogė“ ir „Tėviškos aidai“, mokytoja lietuviškose mokyklose, dirguoja chorams ir juose dainuoja, šoka tautinių šokių grupėse, užsiiminėja įvairia kultūrine veikla.

Taip teigia Lilija Kozlovskienė, ALB Krašto valdybos vicepirmininkė kultūrai ir švietimui.

ALB Krašto valdybos XXX suvažiavime buvo priimta rezoliucija, kuri skamba taip: „Atsižvelgiant į vaizdžiai mažėjantį bendruomenės narių skaičių, aktyviai dalyvaujančių Australijos Lietuvių Bendruomenės veikloje, ALB Krašto Tarybos XXX suvažiavimas įpareigojo ALB Krašto valdybas skirti išskirtinį dėmesį užjūrio lietuvių pritraukimui į Australiją. (Siūlymo autorius – Henrikas Antanaitis).

Neturint tikslesnių duomenų manoma, kad Australijoje gali būti 500 ar daugiau naujų lietuvių ateivių iš Lietuvos ir kitur.

P. S. Naudotasi dr. A. Taškūno informacija ir savaitraščio „Mūsų pastogė“ žiniomis.

Parinko
Petras Petrutis

Adele Rysavy, gyvenanti Jackson Heights, NY, pratęsė „Draugo“ prenumeratą dar metams ir kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Mūsų stalui

„Patiekalas viename puode“: dešimt sriubos įsakymų

Nuostabūs kvapai, sklindantys iš virtuvės dažnai byloja — šeimininkė verda sriubą! Sriubas galime patiekti pusryčiams, pietums, vakarienei kaip „patiekalą viename puode“. Be to, mitybos specialistų nuomone, jos turi gydomųjų savybių, padeda greitai sudeginti riebalus.

Skanu, paprasta ir sveika

Dabar vis dažniau pabrėžiama tai, jog maistas turi būti ne tik skanus, bet ir sveikas. Sriubos — vienas iš tų patiekalų, kurie atitinka sveikos mitybos reikalavimus. Jos turi gydomųjų savybių, palaiko organizme skysčio santykį, skatina virškinamųjų sulčių išsiskyrimą. Sriuba stimuliuoja, aprūpina ne tik vitaminais ir mineralinėmis medžiagomis, bet ir baltymais, riebalais bei angliavandeniais. Sriubų maistingumas priklauso nuo priedų maistingumo ir gausumo. Organizmas šį patiekalą pasisavina itin lengvai.

Jeigu valgomas antrasis patiekalas, tai sriubos kiekis vienam asmeniui pietums turėtų būti apie 17,6 oz (500 g), be antrojo patiekalo — gali būti ir daugiau. Sriubų maistinės ir skoninės medžiagos yra pasiskirsčiusios dideliame skysčio kiekyje, sriubose gausu skoninių ir aromatinių medžiagų, kurios sužadina apetitą ir skatina virškinimą. Dėl šių savybių sriuba dažniausiai yra patiekama prieš sunkiau virškinamus ir kaloringus patiekalus.

Sriubų įvairovė ir gaminimo būdai

Sriubų įvairovė ištis didžiulė. Jos verdamos iš sultinių, daržovių, vaisių ir uogų nuovirų ar pieno. Į sriubas dedamos daržovės, miltiniai ar kruopų gaminiai, mėsa. Garnyrai praturtina sriubas vitaminais, mineralinėmis medžiagomis, organinėmis rūgštimis.

Pagal patiekimo temperatūrą sriubos skirstomos į karštąsias ir šaltąsias. Karštosios sriubos patiekiamos 167-176 F temperatūros. Tai sriubos, paruoštos iš sultinių arba nuovirų, taip pat pieniškos sriubos. Šaltosios sriubos patiekiamos ne aukštesnės kaip 57 F temperatūros. Jos ruošiamos iš rūgštaus pieno ar kefyro, alaus, giros, daržovių nuoviro, sulčių arba jų mišinio. Tai dažniausiai sezoninės sriubos, patiekiamos karštomis vasaros dienomis. Šaltosios sriubos (duoninės, vaisių ir uogų) žiemą gali būti patiekiamos karštos, o vasarą šaltos.

Daugelio karštųjų sriubų pagrindas yra sultinys, todėl ir verdamos sriubos skonis ir kokybė priklauso

nuo sultinio kokybės. Sultiniai yra verdami iš mėsos ir kaulų arba mėsos-kaulų rinkinių, žuvies arba žuvies maistinių atliekų. Sultiniai, išvirti iš mėsos, paukštienos ar žuvies, yra panašios sudėties, tik skiriasi atskirų sudėtinių dalių santykiu. Mėsos sultinyje yra daugiau mineralinių druskų ir ekstraktinių medžiagų.

Ką reikia žinoti verdant sriubą?

Kiekviena šeimininkė, verdanti sriubą, turėtų žinoti, kad sriubai virti labiausiai tinka moliniai, emaliuoti, akmeniniai indai. Be to, sriubą geriau pavyksta išvirti, kai jos verdama mažiau bei kuo lėčiau ir ramiau. Vandens ir kitų produktų santykis sriubose turi būti tiksliai subalansuotas. Visi produktai turi būti švieži ir rūpestingai paruošti griežtai laikantis tam tikrai sriubai būdingos pjaustymo formos, nes ji turi įtakos sriubos skonui. Produktai į sriubą turi būti dedami tam tikra tvarka, kad nė vienas nepervirtų ir visa sriuba nevirtų per ilgai. Sudėti sriubą reikia tik tada, kai ji baigia virti, t. y. tuo momentu, kai jos pagrindiniai produktai ką tik išvirė, bet dar nepervirė, nesukrito ir gali vienodai sugerti druską. Atsakingiausias sriubos virimo momentas — likus 3-7 min. iki virimo pabaigos. Tai laikas, per kurį reikia suteikti sriubai skonį — aromata, pikantiškumą.

Dešimt sriubos įsakymų!

1. Daržovės sriubai pjaustykite pagal kitų produktų dydį ir formą. Sriuboms su vermišeliais — šiaudeliais, su figūriniais makaronų gaminiiais — žvaigždutėmis, skrituliukais, su ankštiniais — kubeliais ir pan. Verdant tokius produktus, daržovės geriau išlaikys savo formą, o sriuba bus skanesnė.
2. Produktus dėkite tik į verdantį vandenį. Šaltame vandenyje yra fermentų, kurie lemia vitamino C ir kitų produkto sudėtinių dalių oksidaciją.
3. Nedėkite į puodą visų produktų vienu metu. Vieni jų pervirs, kiti liks neišvirę.
4. Pomidorus ir kitas daržoves gruzdinkite inde su storu dugnu, maišydami medine mentele ir neleisdami paruduoti. Morkos ir pomidorai turi karotino, iš kurių organizme susidaro vitaminas A. Šios medžiagos yra raudonai oranžinės spalvos ir gruzdinant ištirpsta riebaluose, suteikdamos sriubai gražų atspalvį. Aromatinės medžiagos, ištirpusios riebaluose, geriau išsilaiko. Iš svogūno išsina medžiagos, turinčios aitrų skonį ir verčiančios žmones ašaroti.
5. Prieš dėdami į barščius rauginių kopūstų, juos atskirai patroškinkite su riebalais nedideliame skysčio kiekyje. Ilgai troškunami kopūstai praranda per didelį aštrumą, įgyja malonų aromatą. Be to, suvyrus pieno rūgštis, trukdanti suminkštėti ir patiems kopūstams, ir kitoms daržovėms.
6. Burokėlius taip pat troškinkite

atskirai, pridėję riebalų ir acto, nedideliame skysčio kiekyje. Sriuba bus norimo skonio, jei troškintus su actu burokėlius į ją dėsite po truputį.

7. Bulves apvirkite ir tik tada dėkite rūgščius produktus — rauginčius kopūstus, troškintus su actu burokėlius, sudytus agurkus ir kt. Nuo šių produktų bulvės „kietėja“.

8. Gruzdintas daržoves, laurų lapelius, pipirų grūdėlius į sriubą dėkite virimo pabaigoje, kad ilgai virdami jie neprarastų savo aromato.

9. Sriubą pagardinkite miltais, sumaišytais su sviestu ir riebalais, arba pagrudintais, kol pasidaro šviesiai geltonos spalvos. Gruzdinami miltai įgyja malonų riešutų aromatą ir sriuboje nebūna lipnūs. Sriubą ga-

lima pagardinti ir bulvėmis, išgriebtomis iš sriubos, sutrintomis ir vėl atgal įdėtomis.

10. Sriuboms gardinti tinka įvairūs prieskoniai: anyžiai, bazilikai, vaistiniai kiejiai, dašiai, agurklės, kaleno pipirai, krapai, peletrūnas, pankoliai, kardamonas, česnakai, kalendos, kmynai, gelsvės, laurų lapeliai, mairūnas, muskatas, gvazdikėliai, raudonėliai, raudonieji pipirai, petražolės, kartieji pipirai, baltieji pipirai, pipirinė, kvapieji pipirai, rozmarinai, šafranai, šalavijai, melisos, cinamonas, kadagai, vanilė, čiobreliai, laiškiniai česnakai.

Rima Marcinkevičienė
„Savaitė“

A † A ZUZANAI PUPIENEI

mirus, mūsų giliausia užuojauta jos dukrai MARYTEI AMBROZAITIENEI, jos vyrui dr. KAZIUI AMBROZAIČIUI ir jų šeimai, giminėms ir artimiesiems.

*Danguolė ir Eugenijus Bartkai
Jurgis ir Alė Daugvilai
Dana ir Juozas Noreikos
Laima ir Henrikas Novickai
Isolda ir Vytautas Šimkai
Ada Sutkuvienė
Natalija ir Jonas Vazneliai*

A † A BARBORAI VITKAUSKIENEI

Lietuvoje, einant 89 metus mirus, nuoširdžiai užjaučiame sūnų ALGIRDĄ JUOŽĄ VITKAUSKĄ, vaikaitį MINDAUGĄ ir jų šeimas.

Gyvenimas užgeso lyg žvakelė. Lūpose sustingo visą gyvenimą lydėjusi daina... Niekad nebegirdėsime nuoširdžių Motiniškų patarimų, skambiųjų lietuviškų dainų, niekad nebematysime nuostabiai švelnaus jos Motiniško žvilgsnio, visiems ir visada dovanojusį Dieviškąją palaimą.

Su Jumis liūdinčios

Čepulį ir Paulauskų šeimos

A † A JOLANDAI LASS-BUDELSKYTEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos motiną EUGENIJĄ BUDELSKIENĘ, vyrą MICHAEL A. LASS su dukromis TERESA, JULIE ir ELIZABETH su šeimomis, jos mirusios sesers a.a. LETOS vyrą dr. DOUGLAS RHONE, visus gimines, artimuosius ir draugus.

*Regina Balčiūnienė
Elena Čizinauskienė
Janina Ivanovienė
Larisa ir Aleksas Jankūnai
Vytautas Lapatinskas
Regina ir Bronius Latožai
Irena ir Eugenijus Slavinskai
Edmundas Stukas ir dukros*

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Jaunimo centro kavinėje** spalio 27 d., šeštadienį, 1 val. p. p. medikė Pranė Šlutienė rodys filmą „Kas būtina žinoti apie krūtis vėžį.“ Po filmo peržiūros P. Šlutienė atsakys į klausimus. Maloniai kviečiame dalyvauti. Rengia Jaunimo centro valdyba.

♦ **Spalio 26 d. Čiurlionio galerijoje** Jaunimo centre 7:30 val. v. vyks Reginos Benson (Colorado) tekstilės darbų parodos „Vizijos“ atidarymas. Dalyvaus autorė. Maloniai kviečiame visus į parodos atidarymą.

♦ **Spalio 27 d., šeštadienį, 8 val. v.** ir spalio 28 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. PLC didžiojoje salėje įvyks žinomo Lietuvos dainininko Stepono Januškos koncertas. Auka – 15 dol. Informacija tel. 630-669-4055.

♦ **Visi gerai žinome, kad Jaunimo centras** yra lietuvių išlaikymo švyturys, tad po vasaros atostogų Jaunimo centro Moterų klubo narės vėl grįžta prie darbų. Spalio 28 d., sekmadienį, po šv. Mišių 10:30 val. r. visi kviečiami į Jaunimo centro kavinę. Būsime vaišinami mieliniais blynais su obuoliene. Turėsite progos pabendrauti su draugais, susipažinti bei paremti Jaunimo centrą.

♦ **Zarasiškių klubo valdyba** spalio 30 d. 1 val. p. p. „Seklyčioje“ rengia susirinkimą. Kviečiame dalyvauti visus narius.

♦ **Amerikos lietuvių Romos katalikų Moterų sąjungos** Čikagos apygardos Vėlinių šv. Mišios už mirusius narses įvyks lapkričio 3 d., šeštadienį, 11 val. r. Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje. Po Mišių – pietūs „Seklyčioje“. Kiekvienos kuopos narės, norinčios dalyvauti pietuose, prašomos pranešti savo pirmininkei iki spalio 31 dienos.

♦ **Atvykdami į susitikimą su** rašytoja Birute Jonuškaite paremsite radijo laidą „Margutis II“ dešimties dolerių auka. Lapkričio 4 d., sekma-

dienį, 2 val. p. p. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre vyksianti literatūros popietė vyks pasikalbėjimo forma. Visus maloniai kviečiame.

♦ **Vėlinių susikaupimo apeigos** įvyks lapkričio 4 d., 1 val. p. p. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse (111 ir Pulaski gatvių sankryža). Apeigas rengia Šv. Kazimiero kapų sklypų savininkų draugija. Kviečiame visus gausiai dalyvauti. Padėdami žvakes ir vainikus, įrodysime arkivyskupijai, kad mums rūpi išlaikyti tėvėlių ir prosenėlių papročius. Dalyvaus šauliai.

♦ **Šakių klubo valdyba** lapkričio 8 d. 1 val. p. p. visus kviečia atvykti į „Seklyčioje“ vykstantį klubo narių susirinkimą.

♦ **Kviečiame į kasmetinę** madų parodą „Rudens simfonija 2007“, kuri įvyks lapkričio 11 dieną, sekmadienį, 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro Jaunimo rūmuose, 14911 127th St., Lemont, IL 60439. Turėsite progą pamatyti ir įsigyti Renatos Liutkienės ir Giedrės Jurevičienės rūbų kolekcijas. Šis renginys skirtas Pasaulio lietuvių centrui paremti. Pietų ir bilieto kaina 30 dol. Bilietus galite užsisakyti iki lapkričio 5 d. tel. 630-257-0153 (Žibutė) arba tel. 630-852-3204 (Daina).

♦ **JAV LB Socialinių Reikalų** tarnybos ruošiamas tradicinis Labdaros vakaras bus šių metų gruodžio 8 d. „Seklyčioje“, 2711 W. 71st St., Chicago, IL 60629. Bilietus galima įsigyti skambinant tel. 773-476-2655 arba atvykti į „Seklyčios“ raštinę.

Namams pirkti paskolas duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Čikagos lituanistinėje mokykloje mokiniai ne tik mokosi lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, bet ir dainuoja, šoka, dalyvauja mokyklos vakaruose. Mokyklą vaikai pradeda lankyti nuo 3 metų. Nuotraukoje: Kiškių ratelio vaikai jau pradėjo ruošti būsimai Kalėdų eglutei.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Dainininkės JURGOS ŠEDUKYTĖS pirmasis debiutas Amerikoje įvyks Čikagoje spalio 26 d., 8 val. v. Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Bilietus į koncertą galima įsigyti iš anksto krautuvėlyje „Lietuvėlė“ ir PLC, Lemont.

Kiti **Jurgos Šeduikytės** koncertai vyks:

spalio 27 d., 7 val. v. – Cleveland, JAV (Lietuvių namuose, 877 E 185th St Cleveland, OH 44119);

spalio 28 d., 1 val. p. p. – Detroit, JAV (Dievo Apvaizdos bažnyčios salėje, 25335 W. 9 Mile Road. Southfield, MI 48033);

lapkričio 2 d., 8:30 val. v. – New York, JAV (The Community House, 15 Borage Place, Forest Hills, New York);

lapkričio 3 d., 7 val. v. – Baltimore, JAV (Lietuvių namuose, 851-853 Hollins Street, Baltimore, MD 21201);

lapkričio 8 d., 8 val. v. – Washington (McGinty's Public House, 911 Ellsworth Dr, Silver Spring, MD 20910);

lapkričio 9 d., 7:30 val. v. – Boston, JAV (Lietuvių Piliečių klube, 368 W. Broadway Street, So. Boston, MA 02127);

lapkričio 10 d., 7 val. v. – Philadelphia, JAV (Lietuvių namuose, 2715 East Allegheny Avenue, Philadelphia, PA 19134);

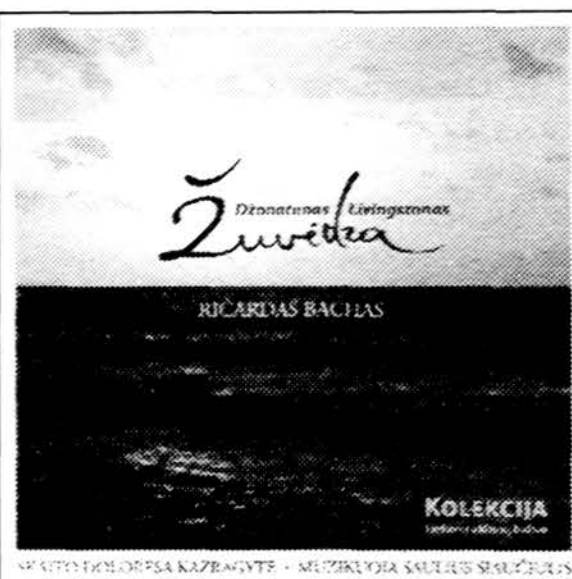
Koncertų turą rengia JAV LB Krašto valdyba ir Jaunimo sąjunga.

Jurga Šeduikytė ir Romas Rainys koncerto Afganistane metu. V. Stackevičiaus nuotr.

„Draugo“ knygynėlyje

KOLEKCIJA „LIETUVIŲ AKTORIŲ BALSAI“

„Draugo“ knygynėlyje pasirodė nauji kolekcinės „Lietuvių aktorių balsai“ albumai. Šiandien savo skaitytojams pristatome vieną jų.

Aktorė Doloresa Kazragytė įkaitė visame pasaulyje populiarią amerikiečių rašytojo Richard David Bach (vertė Lilija Talmantienė), beje gimusio Oak Park, IL trijų dalių apysaką „Džonatanas Livingstonas Žuvėdra“ („Jonathan Livingston Seagull“). Alegorijos temos: laisvė, tobulumo siekis, atstumtojo dalia, draugystė, mokytojo ir mokinio santykiai, meilė ir atleidimas... Veikėjai – pajūrio žuvėdros.

Štai ką apie tai, kodėl ėmėsi šį kūrinį skaityti, sako pati Doloresa Kazragytė:

Gimiau Rusijoje, augau Žemaitijoje, „išskridau“ į Vilnių, „nutūpiu“ Kaune. Bet tai tik... „persikėlimas iš vietos į vietą. Taip ir uodas skraido“.

Dvasia (Tavo, Jūsų, mano...)

dūsta nuo vartotojiškos kasdienybės, nes Ji sutverta Aukštybei.

1974 m. perskaičiau R. Bach „Žuvėdrą“ – nusinešė ir nebepaleido. Nors esu žvirblių – geriausių atveju – kregždžių giminės, kas uždraus fantazuoti, svajoti, pasileisti Vaizduotės keliais, ilgėtis? Laisvas, drąsus, baltas paukštis – mūsų Sielos simbolis. Ši istorija tapo mano (ir Jūsų) giesme, malda, melodija, kuri niekada nenusibosta.

Linkiu šios istorijos klausytojams Laimingos Kelionės „...link Tolimųjų Uolų“.

Albumas, sudarytame iš trijų CD, taip pat skamba žinomo uostamiesčio džiaz pianisto Sauliaus Šiaučiūlio improvizacijos.

Garsas – Audriaus Janonio, Aivaras Bočarnikovo. Nuotraukos – Sigučio Jačėno. Dailininkė – Asta Kaušpėdaitė. Albumo leidybą parėmė LR Kultūros ir sporto rėmimo fondas.

Albumas ne tik įdomus pasiklausyti, tai gera dovana mėgstančiam literatūrą. Artėja Kalėdos. Pasinaudokite proga ir nupirkite prasmingą dovaną savo draugams.

CD albumo rinkinio kaina 25 dol. Jį galima įsigyti paštu, pridėnant 9 proc. mokesį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau leidinių – už kiekvieną papildomą albumą – 2.5 dol. mokeskis.

Paruošė L. A.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500